

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 27 02 - 28 02 2015 r. na kierunku Pielęgniarstwo, prowadzonym w ramach obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej, na poziomie studiów I i II stopnia o profilu praktycznym, realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w Instytucie Pielęgniarstwa i Położnictwa w Wydziale Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

przez Zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodnicząca: dr hab. n. med. Bożena Czarkowska-Pączek, członek PKA

członkowie: dr n. med. Grażyna Franek, ekspert PKA

dr n. med. Grażyna Iwanowicz-Palus, ekspert PKA

mgr Jakub Koziół, ekspert formalno-prawny PKA

Adam Subotkowski, ekspert studencki

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „pielęgniarstwo” prowadzonym w Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez władze Uczelni, otrzymał od władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitację i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował wylosowane prace dyplomowe pod względem między innymi podobieństwa do źródeł internetowych.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

Koncepcja kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo nawiązuje do Misji i Strategii rozwoju UJ i Wydziału Nauk o Zdrowiu opracowanymi na lata 2014-2020 w formie dialogu z przedstawicielami wszystkich członków społeczności akademickiej: pracowników, studentów, doktorantów, członków

Stałej Komisji Senackiej ds. Rozwoju. Misja Wydziału zakłada wyznaczenie nowych kierunków rozwoju intelektualnego oraz praktycznych zastosowań nauk o zdrowiu poprzez najwyższą jakość badań naukowych, nauczanie studentów dla potrzeb systemu opieki zdrowotnej oraz ścisłą współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, a także doskonalenie zarządzania Wydziałem.

Strategia Wydziału zakłada integrację działalności dydaktycznej z badaniami naukowymi, wyrażającą się w budowaniu struktury organizacyjnej i przestrzennej umożliwiającej prowadzenie badań naukowych i ich wykorzystanie w działalności dydaktycznej, w rozwoju i optymalnym wykorzystaniu infrastruktury badawczo-dydaktycznej oraz rozbudowie zintegrowanego systemu informatycznego. Celem jest również utrzymywanie na najwyższym poziomie jakościowym badań naukowych i nauczania, rozwój i promowanie badań interdyscyplinarnych, wspieranie badań naukowych o znaczeniu praktycznym, rozszerzanie zakresu usług edukacyjnych. Uczelnia wspiera rozwój kadry w zakresie dydaktycznym, zawodowym i naukowym, opiera się o jasne kryteria oceny działalności i tworzenie możliwości jej doskonalenia. Doskonalona jest także jakość kształcenia, buduje się trwałe relacje Wydziału z otoczeniem gospodarczym, społecznym i kulturowym oraz wprowadza zintegrowany system promocji Wydziału.

Koncepcja kształcenia zakłada najwyższą jakość nauczania i wzrost atrakcyjności oferty dydaktycznej dzięki prowadzeniu zajęć przez kadrę o wysokich kwalifikacjach dydaktycznych i doświadczeniu zawodowym (90% nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku Pielęgniarstwo ukończyło szkolenia doskonalące umiejętności dydaktyczne, wielu uzyskało, bądź jest w trakcie uzyskiwania specjalizacji), prowadzeniu zajęć przez profesorów wizytujących, realizację kształcenia praktycznego w Szpitalu Uniwersyteckim i innych placówkach dobrze wyposażonych, a zajęć teoretycznych w podobnie wyposażonych pracowniach z wykorzystaniem metod aktywizujących. Tworzone są także nowe jednostki dla potrzeb dydaktycznych, jak np. Międzywydziałowe Centrum Symulacji Medycznej UJ CM (2016 r.), możliwości wyborów seminariów przedmiotów fakultatywnych, form organizacyjnych, trybów studiów drugiego stopnia oraz studiów trzeciego stopnia lub specjalizacji.

W przedstawionej koncepcji kształcenia zostały określone możliwości kreowania rozwoju absolwentów studiów. W sylabusach do przedmiotów uczelnia przedstawiła różnorodność i innowacyjność oferty kształcenia np. nauczanie problemowe tzw. PBL, wykorzystanie interaktywnych metod nauczania, czy przygotowanie studentów do egzaminu dyplomowego z wykorzystaniem egzaminu standaryzowanego OSCE (Objective Structured Clinical Examinationa) i jego modyfikacji (Mini-Cex) wskazanych w standardach kształcenia.

Najwyższą jakość prowadzonych w Wydziale badań naukowych zapewniają m.in. współpraca z innymi ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą, udział w międzynarodowych projektach badawczych, rozwój i promowanie badań interdyscyplinarnych (w latach 2009-2014 realizowano 82 projekty badawcze finansowane ze środków europejskich).

Pracownicy Wydziału biorą udział w posiedzeniach Rady Instytutu Pielęgniarstwa i Położnictwa, Rady Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Nauczania, Wydziałowego Zespołu

Doskonalenia Jakości Kształcenia i Zespołu Doskonalenia Jakości Kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo.

Studenci wizytowanego kierunku są intensywnie angażowani w prace wewnętrznych organów kolegialnych Wydziału. Przedstawiciele studentów wizytowanego kierunku stanowią większość składu Wydziałowej Komisji Stypendialnej, biorą udział w pracach Wydziałowego Zespołu Doskonalenia Jakości Kształcenia, Wydziałowej Komisji ds. Nauczania, kierunkowego Zespołu Doskonalenia Jakości Kształcenia, Rady Instytutu oraz Rady Wydziału, gdzie udział studentów stanowi ponad 23% składu Rady, co nie tylko spełnia wymogi wynikające z art. 67 u. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, ale zabezpiecza uprawnienia studentów w tym zakresie na wypadek, gdyby skład Rady zwiększył się. Należy zauważyć, że w pracy tych organów angażuje się szerokie grono studentów i Wydział wraz z przedstawicielami samorządu studenckiego dokładają starań, aby nie angażować tych samych osób w prace różnych komisji. Władze Wydziału przedstawiły dokumentację potwierdzającą, że wybór członków danych organów dokonywany jest samodzielnie przez Wydziałową Radę Samorządu Studentów. Studenci wizytowanego kierunku brali udział w opracowywaniu zakładanych efektów kształcenia oraz są stale angażowani w dyskusje na temat rozwoju kierunku, co znajduje potwierdzenie m. in. w protokołach posiedzeń komisji oraz Rady Wydziału.

Członkowie wydziałowego organu samorządu studenckiego dysponują możliwościami odnośnie opiniowania programów studiów. Opinie dotyczące programu studiów wyrażane są w ramach posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. Nauczania oraz Rady Wydziału. Przykładowym tematem w kontekście programów studiów podnoszonym przez studentów były zajęcia z patofizjologii, które, ze względu na wyjątkowo niską zdawalność, przeniesiono w zakres nauczania innej katedry, a zmiany objęły też zwiększenie liczby wykładów.

Studenci będący członkami wydziałowego samorządu studenckiego dobrze oceniają współpracę z władzami Wydziału. Studenci bardzo pozytywnie wypowiadają się na temat otwartości władz oraz zaangażowania studentów w rzeczywisty, owocny dialog, w tym ramach oficjalnych posiedzeń organów Wydziału.

Przy Wydziale Nauk o Zdrowiu UJ CM powołano Radę Pracodawców, w skład której wchodzi m.in. dyrektorzy Szpitali Uniwersyteckich, dyrektorzy i pielęgniarki naczelne szpitali, władze regionu, dyrektor NFZ, przedstawiciel samorządu pielęgniarek i położnych. Ponadto, uczelnia podpisała wiele długoterminowych umów z zakładami opieki zdrowotnej na realizację kształcenia praktycznego studentów pielęgniarstwa.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego - **wyróżniająca**

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1). Koncepcja kształcenia na kierunku pielęgniarstwo jest spójna z ogólną strategią rozwoju Uczelni. Przyjęta koncepcja znajduje potwierdzenie w opracowanych programach kształcenia, w którym zawarto treści wskazujące na dostosowanie programów do potrzeb rynku pracy. Na podkreślenie zasługuje to, że w przedstawionej koncepcji kształcenia zostały określone możliwości kreowania rozwoju absolwentów studiów. W sylabusach do przedmiotów uczelnia przedstawiła różnorodność i innowacyjność oferty kształcenia np. nauczanie problemowe tzw. PBL, wykorzystanie interaktywnych metod nauczania, czy przygotowanie studentów do egzaminu dyplomowego z

wykorzystaniem egzaminu standaryzowanego OSCE (Objective Structured Clinical Examinationa) i jego modyfikacji (Mini-Cex) wskazanych w standardach kształcenia.

2). Na podkreślenie zasługuje wyjątkowo aktywny udział w procesie ustalania koncepcji kształcenia interesariuszy wewnętrznych - nauczycieli akademickich i studentów, którzy są zaangażowani w prace programowe i doskonalenie procesu dydaktycznego. W przyjętej koncepcji kształcenia uwzględniono także udział interesariuszy zewnętrznych tj. przedstawicieli zakładów opieki zdrowotnej i samorządu zawodowego. Udział interesariuszy w tworzeniu koncepcji kształcenia na kierunku pielęgniarstwo znajduje potwierdzenie w przedstawionych podczas wizytacji dokumentach.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

Efekty kształcenia na kierunku studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz niestacjonarnych drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo odnoszą się do Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego zamieszczonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 roku (Dz. U z 2011r., poz. 1520) oraz standardów kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 roku (Dz. U. z 2012 r., poz. 631, zał. nr 4) w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. Opracowane ogólne i szczegółowe efekty kształcenia odnoszą się do studiów o profilu praktycznym. Efekty kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) zostały określone ogólnie dla kierunku, dla poszczególnych grup nauk oraz dla poszczególnych przedmiotów. Treści kształcenia zostały określone w sylabusach do przedmiotów. Efekty kształcenia dla uzupełniającej oferty programowej na studiach II stopnia są spójne z koncepcją kształcenia oraz pozostałymi efektami kształcenia.

Efekty kształcenia na kierunku pielęgniarstwo zostały przyjęte Uchwałą Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego nr 56/V/2012 z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia od roku akademickiego 2012/2013 efektów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa, prowadzonych na Uniwersytecie Jagiellońskim, Uchwałą nr 116/VI/2013 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie uzupełnienia uchwały Senatu UJ nr 56/V/2012 z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie: wprowadzenia od roku akademickiego 2012/2013 efektów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa, prowadzonych na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Zakładane efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów I stopnia o profilu praktycznym upoważniają do uzyskania prawa wykonywania zawodu pielęgniarki oraz pozwalają na podjęcie pracy w tym zawodzie na obszarze Unii Europejskiej zgodnie z Dyrektywą 36/2005 r.

Opis efektów kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku pielęgniarstwo jest opracowany w wersji papierowej i elektronicznej i zamieszczony na stronie internetowej Wydziału pod adresem: www.wnz.uj.edu.pl w zakładce dydaktyka/studenci. Nauczyciele akademicki i studenci mają dostęp do materiałów przez system USOS. Zgodnie z

obowiązującą procedurą wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia (5.1.7. Weryfikacja osiągnięcia założonych efektów kształcenia) każdy nauczyciel prowadzący zajęcia jest zobowiązany podczas pierwszych zajęć podać do wiadomości studentów program swojego przedmiotu oraz tryb i termin jego zaliczania.

Na spotkaniu studentów z ZO potwierdzono, że studenci znają terminologię związaną z efektami kształcenia, kojarząc je przede wszystkim z treściami zawartymi w sylabusach przedmiotów. W opinii studentów efekty te, podobnie jak same sylabusy, są łatwo dostępne drogą elektroniczną i stanowią rzetelne, cenne źródło wiedzy o przedmiocie, przede wszystkim w przypadku, kiedy przedmiot ten jest obieralny. Jednostka monitoruje stan dostępności efektów kształcenia oraz ich znajomości wśród studentów poprzez ankietyzację oraz konsultacje z samorządem studenckim.

Efekty kształcenia dla kierunku studiów Pielęgniarstwo są sformułowane w sposób zrozumiały i sprawdzalny oraz zawierają opis wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych ujętych w obowiązującym standardzie kształcenia. Taką samą opinię wyrazili studenci wizytowanego kierunku obecni na spotkaniu z ZO.

Uczelnia stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Weryfikacja osiągnięcia założonych efektów kształcenia w programie kształcenia opiera się na ocenie etapowej przeprowadzanej przez koordynatora i/lub prowadzącego zajęcia z danego przedmiotu zgodnie z kryteriami ustalonymi w sylabusach do przedmiotu w odniesieniu do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz ocenie końcowej na etapie dyplomowania. W sposobie weryfikacji efektów kształcenia uwzględniana się również ocenę studentów i opinię interesariuszy zewnętrznych/potencjalnych pracodawców w miejscu realizacji przez nich kształcenia praktycznego.

W sposobie weryfikacji osiągania przez studentów efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uwzględniono mierniki ilościowe i jakościowe:

- oceny z zaliczeń i egzaminów,
- procent studentów uzyskujących zaliczenie/pozytywne oceny z egzaminów poszczególnych przedmiotów w pierwszym terminie,
- udział ocen bardzo dobrych w ogólnej liczbie ocen,
- odsetek studentów z wpisem 50 – punktowym,
- oceny losowo wybranych prac dyplomowych zgodnie z przyjętymi kryteriami,
- odsetek studentów, którzy obronili pracę dyplomową w terminie,
- liczba prac zgłoszonych do nagrody Dziekana za najlepszą pracę magisterską,
- liczba prac nagrodzonych i/lub wyróżnionych przez interesariuszy zewnętrznych,
- odsetek prac odrzuconych przez system *plagiat.pl*,
- wskaźnik odsiewu studentów,
- poprawność weryfikacji założonych efektów kształcenia określonych przez prowadzących w sylabusach do przedmiotów,
- opinia pracodawców o studentach odbywających kształcenie praktyczne.

Na kierunku pielęgniarstwo stosowane są różnorodne sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W toku studiów wyodrębnione zostały trzy obszary.

1. Obszar pierwszy – teoretyczny wymiar kształcenia (wykłady, ćwiczenia, seminaria itp.), który pozwala na weryfikację efektów kształcenia przede wszystkim w zakresie wiedzy w danym przedmiocie ujętym w programie i planie studiów.
2. Obszar drugi – praktyczny wymiar kształcenia (ćwiczenia w pracowniach umiejętności, zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe), który pozwala zmierzyć stopień realizacji efektów kształcenia zwłaszcza w obszarze umiejętności i kompetencji społecznych w danym przedmiocie ujętym w programie i planie studiów.
3. Obszar trzeci – końcowy (finalny, sumaryczny) obejmujący egzamin dyplomowy, który umożliwia weryfikację efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonych w poziomie i programie na danym kierunku studiów.

Zgodnie Regulaminem studiów kryteriami weryfikacji efektów kształcenia są zaliczenia/zaliczania z oceną, którym podlegają ćwiczenia, seminaria, zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe oraz egzaminy.

Podstawą oceny studenta są oceny etapowe z danego przedmiotu i ocena końcowa. Ocena etapowa obejmuje: kolokwia, referaty, eseje, raporty i opisy studium przypadku. Ocena studenta obejmuje także jego wypowiedzi i różne formy aktywności w trakcie zajęć. Na zajęciach w grupie ujawniają się umiejętności interpretacji, dyskusji, doboru argumentów oraz postawy tolerancji, otwartości na problemy innych ludzi, czy odmiennych kultur i ideologii, a także postawa krytycyzmu, również wobec siebie. W przypadku wszystkich tych form kontroli efektów kształcenia ocenę wystawia prowadzący zajęcia.

Na kierunku pielęgniarstwo o profilu praktycznym istotne znaczenie ma praktyczny wymiar procesu kształcenia, który pozwala zweryfikować efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studenta. Weryfikacji efektów kształcenia w trakcie zajęć praktycznych dokonuje nauczyciel prowadzący zajęcia, natomiast w trakcie praktyk zawodowych dokonuje zakładowy opiekun praktyk zawodowych w porozumieniu z opiekunem dydaktycznym. Zaliczenie umiejętności praktycznych następuje zgodnie z opracowanymi kryteriami i odbywa się w pracowni umiejętności pielęgniarских, na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych. Ocena dokonywana jest na czterech poziomach:

- 1) obserwacja czynności w praktyce,
- 2) wykonywanie czynności z pomocą osoby nadzorującej,
- 3) wykonywanie czynności pod kierunkiem osoby nadzorującej,
- 4) wykonywanie czynności samodzielnie, bezpiecznie, kompetentnie z uzasadnieniem swojego działania w obecności osoby nadzorującej

zgodnie z ustalonymi kryteriami ogólnymi obejmującymi zasady wykonywania czynności, sprawność, skuteczność, samodzielność, komunikowanie się z pacjentem, postawę.

W ocenie końcowej uwzględnia się również samoocenę studenta. Skala ocen, którą przewiduje §5 ust.2. Regulaminu studiów UJ jest następująca: bardzo dobry (5,0), dobry plus (4,5), dobry (4,0), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3,0), niedostateczny (2,0).

Egzaminy mogą być przeprowadzane w formie pisemnej i ustnej. W każdym z tych przypadków, zadania egzaminacyjne są formułowane z punktu widzenia efektów kształcenia zapisanych w sylabusach do przedmiotów. Przy ocenie końcowej zaleca się stosowanie poniższych wartości: ocena ndst < 50 %, dst 50-59%, dst plus 60-69%, db 70-79%, db plus 80-89%, bdb 90-100%. W przypadku egzaminu pisemnego prowadzący zobowiązany jest umożliwić studentowi wgląd do pracy ocenianej.

Zarówno etapowe jak i końcowe prace pisemne i dokumenty z egzaminu ustnego podlegają archiwizacji w okresie 3 lat.

Oceny z egzaminu i zaliczeń rejestrowane są w systemie USOS w formie elektronicznej. Ocenę z egzaminu lub zaliczenia wpisuje do systemu koordynator przedmiotu powołany przez Radę Wydziału.

Dyplomowanie jest końcowym etapem weryfikacji osiągnięcia założonych efektów kształcenia na danym poziomie i kierunku studiów. Zasady dyplomowania w zakresie ogólnym i szczegółowym odnoszącym się do danego kierunku studiów określa Regulamin dyplomowania. Regulamin obejmuje również weryfikację samodzielności napisanej przez studenta pracy dyplomowej w ramach stosowanego systemu *plagiat.pl*. Zasady dyplomowania obejmują: zasady pisania pracy licencjackiej lub magisterskiej, warunki dopuszczania studentów do egzaminu dyplomowego oraz organizację i kryteria oceniania.

Promotorami pracy dyplomowej są nauczyciele ze stopniem, co najmniej doktora, przypisani do obszarów seminarium dyplomowego. Każdy obszar ma przypisane efekty kształcenia, które student musi osiągnąć, aby uzyskać zaliczenie. Praca dyplomowa jest archiwizowana w systemie Archiwizacji Prac Dyplomowych (APD) i oceniana w tym systemie przez recenzenta/promotora wyznaczonego przez właściwego prodziekana. Praca dyplomowa jest oceniana zgodnie z opracowanymi punktowymi kryteriami.

Studia pierwszego stopnia stacjonarne kończą się egzaminem dyplomowym, który obejmuje część praktyczną i teoretyczną. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest zdanie egzaminów, uzyskanie zaliczeń z wszystkich przedmiotów i praktyk zawodowych określonych w planie i programie studiów. Egzamin praktyczny metodą „próba pracy” przeprowadzany jest w warunkach naturalnych w jednym z trzech wylosowanych przez studenta oddziałach (pediatrycznym, internistycznym i chirurgicznym). W roku akademickim 2016 egzamin dyplomowy na studiach pierwszego stopnia będzie miał charakter OSCI. Warunkiem przystąpienia do egzaminu teoretycznego jest zdanie egzaminu praktycznego, złożenie pracy licencjackiej, uzyskanie pozytywnych recenzji i pozytywnego wyniku raportu z systemu antyplagiatowego. Egzamin teoretyczny polega na udzieleniu przez studenta odpowiedzi na trzy wylosowane z banku pytania, które obejmują efekty kształcenia z programu studiów. Zarówno praca dyplomowa jak i pytania egzaminacyjne oceniane są zgodnie z opracowanymi kryteriami

Studia II stopnia kończą się egzaminem magisterskim. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu magisterskiego jest zdanie egzaminów, uzyskanie zaliczeń z wszystkich przedmiotów i praktyk zawodowych określonych w planie i programie studiów, złożenie pracy magisterskiej,

uzyskanie pozytywnych recenzji i pozytywnego wyniku raportu z systemu antyplagiatowego. Egzamin polega na udzieleniu odpowiedzi na 3 wylosowane pytania z banku, w tym jedno pytanie sprawdza efekty w zakresie umiejętności, pozostałe 2 w zakresie wiedzy.

Ostateczny wynik studiów wpisany w protokole i na dyplomie ukończenia studiów wyższych stanowi średnią ważoną z ocen częściowych obliczoną zgodnie z aktualnie obowiązującym Regulaminem studiów UJ.

Efekty kształcenia oceniane są także przez samych studentów. Możliwość taką stwarza udział studentów danego kierunku w komisjach (Wydziałowej Komisji ds. Nauczania, Wydziałowym Zespole Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Kierunkowych Zespołach Doskonalenia Jakości Kształcenia) oraz system ankietyzacji wszystkich prowadzonych na Wydziale zajęć. Ankiety wypełniane są przez studentów drogą elektroniczną poprzez system USOS. Student ma możliwość dokonania oceny i zamieszczenia szczegółowych komentarzy m.in. na temat stopnia poinformowania o efektach kształcenia, sposobu prowadzenia zajęć, stopnia zrozumiałości treści pod kątem założonych efektów kształcenia oraz sposobu weryfikacji efektów kształcenia.

Studenci w czasie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA potwierdzili, że zasady zaliczenia przedmiotów mogą znaleźć w sylabusach w systemie USOS. W opinii studentów zasady te są rzetelnie przestrzegane przez prowadzących. Uznali także, że system oceniania jest przejrzysty i sprawiedliwy. Studenci pozytywnie ocenili również sposób oceniania w trakcie procesu dyplomowania.

Studenci znają również sytuacje pozytywnych rozstrzygnięć na korzyść studentów odwołujących się od wystawionej oceny, w przypadku gdy studenci ci byli w stanie wykazać krzywdzące ich rozbieżności między treścią sylabusu a rzeczywistym sposobem weryfikacji ich wiedzy. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wskazali incydentalny problem zbyt ogólnego ich zdaniem określenia formy zaliczenia w przedmiocie *filozofia i etyka zawodu pielęgniarstwa*, prowadzonego równoległe z poszczególnymi grupami przez kilku nauczycieli. W opinii studentów sylabus stanowi w tym wypadku jedynie pewien szkielet, na podstawie którego każdy z prowadzących tworzy własne warunki zaliczenia przedmiotu, zasadniczo odmienne w różnych grupach. Analiza własna sylabusu z przedmiotu „Filozofia i etyka zawodu pielęgniarstwa”, w tym bardzo obszernego punktu „metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studentów” (który w intencji sylabusu ma być dopasowany przez konkretnych prowadzących do własnych preferencji), czyni uwagi studentów całkowicie uzasadnionymi. Rekomenduje się analizę sylabusu pod kątem przekazywania studentom konkretnych i przydatnych informacji w zakresie formy zaliczenia przedmiotu *filozofia i etyka zawodu pielęgniarstwa*.

Ważnym miernikiem poziomu realizacji efektów kształcenia są coroczne nagrody Dziekana za najlepszą pracę magisterską i/lub zgłaszanie prac do nagród ustalanych przez interesariuszy zewnętrznych.

Kolejnym sposobem stosowanej na kierunku metody weryfikacji efektów kształcenia są opinie interesariuszy zewnętrznych, u których studenci realizują kształcenie praktyczne. Wiedza na ten temat gromadzona jest przez badanie ankietowe interesariuszy zewnętrznych zgodnie z opracowanym kwestionariuszem. Zebrane dane podlegają analizie przez Kierunkowe Zespoły Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Oglądowi poddano losowo wybrane karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu. Dokumenty te są sporządzane zgodnie wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188), a ich analiza pozwala na stwierdzenie, że zakładane cele i efekty kształcenia są weryfikowane.

Podobnie, w wybranych losowo teczках absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego (protokoły egzaminu dyplomowego, ocena pracy dyplomowej – w przypadku studiów pierwszego stopnia znajduje się dodatkowo protokół przygotowania zawodowego). Analiza dyplomów i suplementów oraz protokołów egzaminu dyplomowego wykazała, że efekty kształcenia zakładane w programie kształcenia ocenianego kierunku studiów są weryfikowane.

Teczkę akt osobowych studenta (razem z pracą dyplomową) przechowuje się w archiwum uczelni przez okres 50 lat (zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia).

Na kierunku Pielęgniarstwo prowadzi się bardzo wnikliwą analizę przyczyn odsiewu studentów, która wykazała, że w latach 2011 – 2014 na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych zrezygnowało ze studiów 116 (3,8%) osób, a 56 (5,1%) osób zostało skreślonych, w tym:

- na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia liczba rezygnacji ze studiów wynosiła 80 (5,8%), a liczba skreśleń z powodu niezaliczenia roku 147(10,7%), w tym na I roku 73 (12,2%) osoby zrezygnowały ze studiów i 134(22,3%) osoby zostało skreślonych z powodu nie zaliczenia roku; na II roku studiów 7(1,6%) osób zrezygnowało ze studiów i 10 osób(2,3%) zostało skreślonych; na III roku 3(0,85%) osoby zostały skreślone ze studiów.
Rezygnacje związane były z problemami zdrowotnymi i brakiem predyspozycji do wykonywania zawodu. Przyczyną skreśleń było nie zaliczenie sesji.
- na studiach stacjonarnych drugiego stopnia liczba rezygnacji ze studiów wynosiła 5 (1,3%), liczba skreśleń 4 (1,04%), w tym na I roku zrezygnowało 5 (2,6%) osób , a 1(0,5%) osoba została skreślona, na II roku 3(1,6%) osoby zostały skreślone.
- na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia liczba rezygnacji ze studiów wynosiła 4(0,9%), liczba skreśleń 3(0,7%), w tym na I roku zrezygnowały 4 (1%) osoby, a 2 (0,5%) osoby zostały skreślone, na II roku została skreślona ze studiów 1(2,2%) osoba.
- na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia liczba rezygnacji ze studiów wynosiła 27 (3,1%), a liczba skreśleń 2(0,2%), w tym na I roku zrezygnowało 20(5,2%) osób, na II roku zrezygnowało 7(1,5%) osób, a skreślonych zostało 2(0,4%) osoby.

Przyczyną rezygnacji ze studiów drugiego stopnia było duże obciążenie obowiązkowymi zajęciami i koszty studiów. Przyczyną skreśleń było nie zaliczenie sesji.

Analizę odsiewu studentów dokonuje Kierunkowy Zespół Doskonalenia Jakości Kształcenia na podstawie ankiet wypełnianych przez studentów rezygnujących ze studiów.

Uczelnia nie prowadzi zajęć z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość, jednak jest przygotowana procedura realizacji tego typu zajęć i aktualnie nauczyciele uczestniczą w szkoleniach w zakresie przygotowania materiałów edukacyjnych i sposobu weryfikacji efektów kształcenia.

Biuro Karier UJ (obecnie Sekcja Karier) rozpoczęło badanie losów zawodowych absolwentów realizując pierwszy projekt wspólnie z Wydziałem Nauk o Zdrowiu (wówczas Wydział Ochrony Zdrowia) Collegium Medicum UJ. Badaniem losów absolwentów objęto rocznik 2005/2006 i osiągnięto ponad 70% poziom zwrotów. W 2007 roku pracownicy Biura realizowali także projekt Career Global Net (Program Leonardo da Vinci), czerpiąc z doświadczeń partnerskich uczelni w Irlandii i Finlandii m.in. w zakresie realizacji tego typu badań wśród absolwentów. Kolejnym etapem było wdrożenie przez Biuro Karier UJ w 2008 roku ogólnouczelnianego, cyklicznego monitoringu losów zawodowych absolwentów.

Badanie przeprowadzane jest w formie elektronicznej ankiety, której wypełnienie jest dobrowolne i obejmuje jedynie tych absolwentów, którzy wyrazili zgodę na przekazanie adresu e-mail. Absolwent jest proszony o wypełnienie jej trzykrotnie: po 6 miesiącach, 3 latach i 5 latach od ukończenia studiów. Narzędziem badawczym jest rozbudowana ankieta, która umożliwia uzyskanie szczegółowych informacji poprzez zastosowanie licznych pytań filtrujących. Pytania dotyczą nie tylko czasu po ukończeniu uczelni, ale również aktywności studenckiej czy mobilności, co pozwala zbudować bardzo precyzyjną sylwetkę absolwenta. Dokumenty dotyczące monitoringu są dostępne na stronie internetowej Uczelni.

Studenci wizytowanego kierunku obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA nie mieli wiedzy na temat monitorowania losów absolwentów, jedynie pojedynczy studenci mieli ogólną informację, że badania takie się prowadzi. Wydaje się, że Jednostka powinna rozważyć podjęcie działań mających na celu lepsze informowanie studentów o dostępności raportów w Internecie oraz o wdrażaniu wniosków z badań (przykładowo poprzez informacje na stronie dotyczące zmian w sylabusach czy wynikach badania absolwentów kierunku). Może to wpłynąć pozytywnie na zaangażowanie studentów w procesy projakościowe na uczelni oraz zwiększyć responsywność ankiet. W opinii studentów, dobrym kanałem komunikacji, zarówno na temat raportów, jak i ogólnie pojętej oferty Biura Karier UJ, może być opiekun roku, z którym studenci mają zwykle bieżący kontakt.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

W przypadku prac etapowych zakres tematyczny ocenianych prac był związany z programem realizowanym w ramach standardów dla kierunku pielęgniarstwo. Większość prac zaliczeniowych zawierała opis jednostki chorobowej oraz opis praktycznych działań pielęgniarstwa/położnej związanych z diagnostyką i opieką pielęgniarstwą pacjenta z określonym schorzeniem. Prace były bardzo zróżnicowane od względem liczby stron, struktury pracy, liczby i formy zapisu piśmiennictwa. Nie wszystkie prace były ocenione przez nauczyciela akademickiego, jednak w większości prac ocena wpisana była na stronie tytułowej. W dostępnej dokumentacji brak było jednak kryteriów ocenianych prac.

Egzaminy i kolokwia pozwalają na weryfikację założonych efektów kształcenia.

Ocenie poddano również 9 prac dyplomowych licencjackich studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia tzw. pomostowych i 6 prac magisterskich.

Prace licencjackie miały charakter prac poglądowych lub badawczych. W przypadku prac studentów studiów niestacjonarnych, tzw. pomostowych, którzy rozpoczęli kształcenie po wprowadzeniu obecnie obowiązujących standardów kształcenia dla kierunku Pielęgniarstwo w roku 2012 jest to niezgodne z zapisem w nich zawartym. Standardy przewidują bowiem, że prace licencjackie mają mieć charakter prac kazuistycznych. W przypadku studiów stacjonarnych taka sytuacja jest dopuszczalna, bowiem pierwsi absolwenci, których kształcenie oparte jest o obecnie obowiązujące standardy opuszczają Uczelnię dopiero w tym roku akademickim, czyli 2014/2015. Zgodnie z informacją uzyskaną od władz Wydziału, poczynwszy od roku akademickiego 2014/2015 wszystkie prace licencjackie będą zgodne z obowiązującym standardem.

Oceniowane prace licencjackie i magisterskie spełniały wymagania stawiane pracom dyplomowym na kierunku pielęgniarstwo, z zastrzeżeniem uwagi sformułowanej powyżej. Prace podlegają ocenie w systemie antyplagiat. Ocena pracy przez recenzenta i promotora dokonywana jest na podstawie przyjętych obiektywnych kryteriów i odpowiada rzeczywistej wartości pracy.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ wyróżniający

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Efekty kształcenia na ocenianym kierunku studiów zostały opracowane na podstawie standardu kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo określonego w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. Cele oraz specyficzne i szczegółowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku są zgodne zarówno z Krajowymi Ramami Kwalifikacji jak i celami i efektami kształcenia wskazanymi w standardach kształcenia. Treści kształcenia są spójne z założonymi efektami kształcenia. Uzupełniającą ofertą programowa jest bardzo interesująca.

2. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na studiach pierwszego stopnia sformułowane w sposób jasny, zrozumiały i umożliwiający ich weryfikację.

3. Uczelnia stosuje metody weryfikacji efektów kształcenia pozwalające na ocenę stopnia realizacji wszystkich efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. W sylabusach do przedmiotów zamieszczone są szczegółowe i obiektywne kryteria oceny w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Na podkreślenie zasługuje fakt stosowania wszechstronnych i adekwatnych do specyfiki efektów kształcenia metod ich weryfikacji, a także standaryzacja wymagań i oceniania oraz transparentność systemu weryfikacji efektów kształcenia.

4). Uczelnia stosuje system monitorowania losów absolwentów, a ich opinie są uwzględniane w doskonaleniu programu kształcenia.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Studia stacjonarne pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo o profilu praktycznym trwają trzy lata (6 semestrów). Ogólna liczba godzin kształcenia wynosi 4854, w tym 4 godziny zajęć z BHP i 90 godzin nieobowiązkowych zajęć z wychowania fizycznego. Liczba godzin obowiązkowych wynosi 4760 i obejmuje zajęcia:

- teoretyczne – 1719 godzin, co stanowi 36,1% realizacji wszystkich form zajęć,
- praktyczne – 1120 godzin, co stanowi 23,5% realizacji wszystkich form zajęć,
- praktyki zawodowe – 1200 godzin, co stanowi 25,2% realizacji wszystkich form zajęć
- samokształcenie (zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego) – 721 godzin, co stanowi 15,2% realizacji wszystkich form zajęć.

Ogólna liczba punktów ECTS przyporządkowana do przedmiotów na studiach pierwszego stopnia wynosi 189.

Program kształcenia obejmuje moduły w zakresie:

A. Nauk podstawowych (anatomia, fizjologia, patologia, genetyka, biochemia i biofizyka, radiologia, farmakologia, mikrobiologia i parazytologia), które łącznie obejmują 480 godzin kształcenia i 20 pkt. ECTS.

B. Nauk społecznych (psychologia, socjologia, pedagogika, prawo, zdrowie publiczne, filozofia i etyka zawodu pielęgniarki), które łącznie obejmują 480 godzin kształcenia i 18 pkt. ECTS, w tym 120 godzin języka angielskiego, któremu przypisano 4 pkt. ECTS. Po ukończeniu zajęć z języka angielskiego student osiąga poziom biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

C. Nauk w zakresie podstawowej opieki (podstawy pielęgniarstwa, promocja zdrowia, podstawowa opieka zdrowotna, dietetyka, badania fizykalne, badania naukowe w pielęgniarstwie, zajęcia fakultatywne do wyboru: zakażenia szpitalne, język migowy, promocja zdrowia psychicznego), które łącznie obejmują 600 godzin kształcenia i 27 pkt. ECTS.

D. Nauk w zakresie opieki specjalistycznej (choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, opieka paliatywna, podstawy ratownictwa medycznego), które łącznie obejmują 860 godzin kształcenia i 34 pkt. ECTS.

Program przewiduje wybór jednego z trzech przedmiotów wskazanych w obowiązującym standardzie tj.: Zakażenia szpitalne, Język migowy i Promocja zdrowia psychicznego. Wybór przedmiotu student dokonuje zgodnie z procedurą w systemie USOS.

Program przewiduje 721 godzin kształcenia bez udziału nauczyciela, w tym w ramach nauk: podstawowych - 120 godzin, społecznych - 90 godzin, podstawy opieki pielęgniarstwa - 210 godzin i opieki specjalistycznej - 301 godzin.

Za przygotowanie pracy dyplomowej student otrzymuje 5 pkt. ECTS. Student przygotowuje pracę dyplomową w ramach seminarium, którego tematykę wybiera zgodnie z zainteresowaniami spośród

9 wskazanych obszarów w zakresie Pielęgniarstwa. Wybór obszaru student dokonuje zgodnie z procedurą w systemie USOS.

Zajęcia praktyczne (1120 godzin) realizowane są w formie zblokowanej, poprzedzone zajęciami teoretycznymi i ćwiczeniami w pracowni umiejętności pielęgniarских. Zajęcia praktyczne realizują nauczyciele akademicki z prawem wykonywania zawodu pielęgniarki, doświadczeniem zawodowym i dydaktycznym (zajęcia z pielęgniarstwa położniczo-ginekologicznego prowadzi osoba z prawem wykonywania zawodu położnej).

Praktyka zawodowa (1200 godzin) jest realizowana po zakończeniu zajęć praktycznych w formie zblokowanej, w tym na I roku 320 godzin, II roku 400 godzin i na III roku 480 godzin. Praktyki zawodowe realizowane są w wakacje (od lipca do września) i śródrocznie (w semestrach letnich).

Plan studiów pierwszego stopnia przewiduje zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze 30 godzin rocznie (łącznie 90 godzin), jako przedmiot nieobowiązkowy. Uczelnia zapewnia studentom dostęp do obiektów sportowych.

Program kształcenia na studiach pierwszego stopnia umożliwia realizację zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Program kształcenia zawiera ogólne i specyficzne efekty kształcenia przyporządkowane do 4 obszarów nauk i do poszczególnych przedmiotów. Każdy przedmiot ma opracowany sylabus, zgodnie z Uchwałą nr 2/I/2012 Senatu UJ z dnia 25 stycznia 2012 roku oraz Uchwałą nr 86/V/2014 Senatu UJ z dnia 28 maja 2014 w sprawie zmiany Uchwały nr 2/I/2012 Senatu UJ. Sylabus zawiera: nazwę przedmiotu, nazwę jednostki prowadzącej przedmiot, czas (semestr, rok), w którym przedmiot jest realizowany, cele, formy zajęć, wymagania wstępne, efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, wraz z kryteriami ich weryfikacji, warunki i formę zaliczenia przedmiotu z podanymi kryteriami, ogólną liczbę punktów ECTS oraz bilans punktów ECTS w oparciu o oszacowanie nakładu pracy studenta, literaturę podstawową i uzupełniającą.

Program i plan studiów uwzględnia sekwencyjność przedmiotów. Realizacja zajęć rozpoczyna się od kształcenia w zakresie nauk podstawowych, humanistycznych, społecznych i podstaw opieki pielęgniarской, w tym opieki nad człowiekiem zdrowym. Następnie realizowane są zajęcia z podstaw opieki specjalistycznej

Studia drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo o profilu praktycznym trwają 2 lata (4 semestry). Studia realizowane są w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Plan i program studiów dla obu form jest porównywalny. Ogólna liczba godzin kształcenia wynosi 1399, w tym 4 godzin szkolenia BHP i 60 godzin nieobowiązkowych zajęć z wychowania fizycznego. Ogólna liczba punktów ECTS przyporządkowana do przedmiotów realizowanych na studiach drugiego stopnia wynosi 122.

Liczba godzin w poszczególnych formach wynosi:

- zajęcia teoretyczne – 1124 godzin, co stanowi 80,4% realizacji wszystkich zajęć,
- zajęcia kliniczne/praktyczne – 115 godzin, co stanowi 8,2% realizacji wszystkich zajęć,
- praktyki zawodowe – 160 godzin, co stanowi 11,4% realizacji wszystkich form zajęć.

Program kształcenia obejmuje trzy moduły (A, B, C):

A: Wybrane zagadnienia w zakresie nauk społecznych (teoria pielęgniarstwa, pielęgniarstwo europejskie, zarządzanie w pielęgniarstwie, badania naukowe w pielęgniarstwie, dydaktyka medyczna, podstawy psychoterapii), które łącznie obejmują 210 godzin i 21 pkt. ECTS

B. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej (nowoczesne techniki diagnostyczne, intensywna terapia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece medycznej, pielęgniarstwo specjalistyczne: (opieka pielęgniarstwa w chorobach przewlekłych nerek, opieka pielęgniarstwa w chorobach przewlekłych układu oddechowego, opieka pielęgniarstwa nad chorym z cukrzycą, opieka pielęgniarstwa nad chorym z przetoką jelitową, opieka pielęgniarstwa nad chorym ze schorzeniami naczyń, pielęgnowanie pacjenta z ranami przewlekłymi, opieka pielęgniarstwa nad chorym na stwardnienie rozsiane, opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z chorobami krwi, opieka pielęgniarstwa nad chorym psychicznie i jego rodziną), które łącznie obejmują 215 godzin i 18 pkt. ECTS

C. Moduł do dyspozycji uczelni: obejmuje 515 godzin, któremu przypisano 35 pkt ECTS.

W ramach modułu C realizowane są przedmioty:

- 1) obowiązkowe (pielęgniarstwo epidemiologiczne, podstawy statystyki medycznej, opieka nad dzieckiem chorym przewlekle i niepełnosprawnym, psychologia stosowana, socjologia II stopień, komunikowanie międzykulturowe, wykłady monograficzne, pielęgniarstwo środowiskowe, edukacja zdrowotna, opieka onkologiczna, fizjoterapia w pielęgniarstwie specjalistycznym, immunologia kliniczna, absolwent na rynku pracy), które łącznie obejmują 415 godzin i 31 pkt. ECTS,
- 2) fakultatywnie (trening motywacyjny, metafora choroby, filozofia troski a pielęgniarstwo, problemy graniczne egzystencji ludzkiej, zarządzanie jakością w podmiotach leczniczych, pielęgnowanie w schorzeniach dermatologicznych, żywienie pozajelitowe i dojelitowe oraz wentylacja mechaniczna chorego w domu, psychofizyczne aspekty samoobrony, seksuologia i regulacja płodności człowieka, żywienie człowieka w zdrowiu i chorobie, ekonomika w podmiotach, leczniczych, śmierć i umieranie w różnych kulturach), którym obejmują 100 godzin i 4 pkt. ECTS. Z tej grupy student musi wybrać trzy przedmioty fakultatywne.

Za przygotowanie pracy magisterskiej, w ramach 90 godzin seminarium student otrzymuje 20 pkt. ECTS. Student ma możliwość wyboru jednego z spośród wskazanych obszarów seminarium takich jak: historia, teoria i podstawy pielęgniarstwa, opieka specjalistyczna, opieka internistyczna, bioetyka, opieka środowiskowa, organizacja i zarządzanie w pielęgniarstwie, promocja zdrowia i edukacja, psychologiczne aspekty zdrowia i opieki w chorobie.

Wybór przedmiotu fakultatywnego i seminarium magisterskiego dokonywany jest zgodnie z obowiązującą procedurą, w systemie USOS.

Na studiach drugiego stopnia student realizuje zajęcia z języka angielskiego na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, który jest sprofilowany zawodowo, w wymiarze 90 godzin, któremu przypisano 7 pkt. ECTS.

W ramach kształcenia praktycznego efekty kształcenia zawarte w modułach A i B są realizowane także w ramach obowiązkowej praktyki zawodowej (po zakończeniu zajęć teoretycznych i zajęć praktycznych) w liczbie 160 godzin, którym przypisano 8 pkt ECTS.

Zgodnie z obowiązującym standardem kształcenia plan studiów na kierunku pielęgniarstwo na Wydziale Nauk o Zdrowiu przewiduje zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze 30 godzin rocznie jako przedmiot nieobowiązkowy. Uczelnia zapewnia studentom dostęp do obiektów sportowych i możliwość realizacji zajęć.

Program kształcenia na studiach drugiego stopnia umożliwia realizację zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Program kształcenia zawiera ogólne i specyficzne efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które zostały przypisane do poszczególnych modułów i przedmiotów. Każdy przedmiot ma opracowany sylabus, podobnie jak na studiach I stopnia.

Studia kończą się egzaminem magisterskim. Zasady przeprowadzenia egzaminu magisterskiego zostały określone w regulaminie dyplomowania

Program kształcenia na kierunku pielęgniarstwo dotyczący I i II stopnia jest zgodny z wytycznymi Krajowych Ram Kwalifikacji określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. (Dz. U 2011 poz. 1520) w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U z 2012 r. poz. 631). Został wdrożony do realizacji na podstawie Uchwały nr 2/I/2012 Senatu UJ z dnia 25 stycznia 2012 roku w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych UJ w zakresie projektowania programów kształcenia dla studiów pierwszego oraz drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich, studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających, Uchwały nr 86/V/2014 Senatu UJ z dnia 28 maja 2014 w sprawie zmiany Uchwały nr 2/I/2012 Senatu UJ, Zarządzenia nr 12 Rektora UJ z 15 lutego 2012 roku w sprawie szczegółowych wzorów dokumentacji programów kształcenia na studiach wyższych, studiach podyplomowych i kursach dokształcających, Uchwały nr 56/V/2012 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia od roku akademickiego 2012/2013 efektów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa, prowadzonych na Uniwersytecie Jagiellońskim, Uchwały nr 116/VI/2013 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie uzupełnienia uchwały Senatu UJ nr 56/V/2012 z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie: wprowadzenia od roku akademickiego 2012/2013 efektów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa, prowadzonych na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Rada Wydziału Nauk o Zdrowiu UJ CM Uchwałą Nr 5/II/14 z dnia 26 lutego 2014 r. przyjęła program kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo na cykl kształcenia rozpoczynający się od roku akademickiego 2014/2015 (przy pozytywnej opinii Wydziałowej Komisji ds. Nauczania oraz za porozumieniem i akceptacją studentów).

Program i zasady realizacji zajęć praktycznych na kierunku pielęgniarstwo określone są w sylabusach do przedmiotów, a praktyk zawodowych w sylabusach do każdego rodzaju praktyki i

zatwierdzone przez Radę Wydziału Nauk o Zdrowiu. Doskonalenie efektów kształcenia w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych w warunkach naturalnych jest poprzedzone ich kształtowaniem w warunkach symulowanych – w pracowniach umiejętności pielęgniarskich. Zaliczenie osiągniętych efektów kształcenia następuje w Dzienniku Umiejętności Zawodowych, który otrzymuje każdy student na I roku studiów pierwszego stopnia.

Miejscom kształcenia praktycznego na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia są: oddziały pediatryczne, internistyczne, chirurgiczne, ginekologiczno-położnicze, psychiatryczne, neurologiczne, opieki paliatywnej i intensywnej terapii, rehabilitacji, oraz podstawowa opieka zdrowotna w zakresie opieki środowiskowej, długoterminowej a także żłobki i szkoły w zakresie opieki pielęgniarskiej w środowisku nauczania i wychowania.

Miejscom kształcenia praktycznego na kierunku pielęgniarstwo studiach drugiego stopnia są oddziały: kardiologii, kardiochirurgii, hematologii, nefrologii, alergologii, neurologii, neurochirurgii, pulmonologii, intensywnej terapii, chirurgii naczyniowej, chirurgii dziecięcej, onkologii, psychiatrii dziecięcej, rehabilitacji psychiatrycznej oraz na stanowisku pielęgniarki epidemiologicznej, w medycynie pracy i w świetlicy środowiskowej.

Dobór miejsc na realizację kształcenia praktycznego dokonywany jest zgodnie z obowiązującymi kryteriami. Kształcenie praktyczne odbywa się między innymi w: Szpitalu Uniwersyteckim, Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym, Specjalistycznym Szpitalu im. J. Dietla w Krakowie, Krakowskim Szpitalu Specjalistycznym im. Jana Pawła II, Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym im. Św. Ludwika w Krakowie, Szpitalu Specjalistycznym im. Stefana Żeromskiego w Krakowie, Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym w Krakowie, Hospicjum im. św. Łazarza w Krakowie, Centrum Onkologii w Krakowie, Szpitalu Specjalistycznym im. Babińskiego w Krakowie, 5 Wojskowym Szpitalu z Polikliniką w Krakowie, z którymi wydział podpisał umowy lub porozumienia. Zajęcia praktyczne są realizowane pod bezpośrednim nadzorem i kierunkiem nauczyciela akademickiego. Każdy nauczyciel na czas realizacji zajęć ze studentami podpisuje ze szpitalem umowę cywilno – prawną, stąd formalnie może realizować świadczenia zdrowotne i ma pełny dostęp do dokumentacji pacjenta.

Praktyki zawodowe są realizowane pod bezpośrednim nadzorem wyznaczonej pielęgniarki, tzw. opiekuna zakładowego, z którym jest podpisywana umowa cywilno-prawna na czas realizacji praktyki. Dobór opiekunów zakładowych odbywa się zgodnie z obowiązującymi kryteriami.

Opiekuna zakładowego organizacyjnie i merytorycznie wspiera opiekun dydaktyczny, którym jest wyznaczony nauczyciel akademicki. Nadzór nad realizacją praktyk z danej dziedziny pielęgniarstwa sprawuje koordynator praktyki, który wyznacza opiekunów zakładowych, dydaktycznych, ustala harmonogram oraz dokonuje hospitacji praktyk. Nazwisko koordynatora praktyki i wykaz opiekunów dydaktycznych znajdują się w sylabusach do przedmiotów i są zatwierdzane przez Radę Wydziału. Zaliczenie zajęć praktycznych w systemie USOS dokonuje nauczyciel prowadzący zajęcia.

Zasady budowania systemu ECTS na kierunku pielęgniarstwo są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz. U. z 2011 r., Nr 201, poz. 1187), Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U. z 2012 r. poz. 631), Uchwałą Senatu UJ nr 2/I/2012 z dnia 25 stycznia 2012 r. w sprawie

wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych UJ w zakresie projektowania programów kształcenia dla studiów pierwszego oraz drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich, studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających, Uchwałą nr 86/V/2014 Senatu UJ z dnia 28 maja 2014 w sprawie zmiany Uchwały nr 2/I/2012 Senatu UJ w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Jagiellońskiego w zakresie projektowania programów kształcenia dla studiów pierwszego oraz drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich, studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających, Regulaminem Studiów zatwierdzonym Uchwałą Senatu UJ nr 43/IV/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. oraz nr 73/IV/2014 z dnia 30 kwietnia 2014 r.

ECTS są przypisane efektom kształcenia uzyskiwanym w wyniku realizacji zajęć teoretycznych, zajęć praktycznych, seminarium dyplomowego i praktyk zawodowych przewidzianych planem i programem studiów.

Zasady systemu punktowego na kierunku pielęgniarstwo są następujące:

- 3) wartość punktową przypisuje się przedmiotowi na podstawie oszacowania nakładu pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia,
- 4) punkty są przyznawane dopiero po zdaniu egzaminu lub uzyskaniu zaliczenia potwierdzającego osiągnięcie założonych efektów kształcenia,
- 3) jeden punkt ECTS odpowiada ok. 25 – 30 godzin pracy studenta, przy czym liczba ta obejmuje zarówno czas poświęcony na zajęcia organizowane przez Uczelnię, jak i pracę indywidualną, którą student musi poświęcić do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w ramach danego przedmiotu. Punkty przypisane są za uczestnictwo w zajęciach, przygotowanie się do zajęć, za uzyskanie zaliczenia lub zdanie egzaminu, wraz z przygotowaniem się do egzaminu, za udział w praktykach zawodowych. Punkty ECTS zależą nie od oceny a od osiągnięcia założonych efektów kształcenia,
- 4) liczba punktów przyporządkowanych przedmiotom jest liczbą całkowitą,
- 5) liczba punktów ECTS realizowanych na kierunku pielęgniarstwo wynosi:
 - na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia - 189 pkt., w tym: 99 punktów ECTS za zajęcia teoretyczne, 55 ECTS za zajęcia praktyczne, 30 ECTS za praktykę zawodową, 5 ECTS za seminarium dyplomowe. Łączna liczba punktów ECTS na I roku studiów wynosi 62, na II roku 67 i na III roku 60,
 - na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia - 122 pkt., w tym: 94 punkty ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne, 20 ECTS za seminarium dyplomowe oraz przygotowanie pracy magisterskiej, 8 ECTS za praktykę zawodową. Łączna liczba punktów ECTS na I roku studiów wynosi 60, na drugim roku 62 ECTS,
- 6) liczba punktów przyporządkowanych przedmiotom jest określona w planie studiów i wynosi nie mniej niż 30 w semestrze i nie mniej niż 60 w roku studiów,
- 7) przy zaliczaniu studentowi punktów ECTS uzyskanych poza WNZ UJCM, obowiązują następujące zasady:
 - a) w przypadku wyjazdu studentów w ramach programu Erasmus+, punkty ECTS uznaje się bez ponownego sprawdzenia efektów, jeżeli kształcenie odbyło się zgodnie z porozumieniem o programie zawartym pomiędzy WNZ a uczelnią partnerską i studentem;

b) punkty ECTS uzyskane poza WNZ mogą zostać uznane w miejsce punktów za przedmioty zawarte w planie studiów w przypadku zbieżności efektów kształcenia w obu uczelniach; decyzję o zaliczeniu punktów ECTS podejmuje odpowiedni Prodziekan;

8. Zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów UJ student ma prawo do wpisu na kolejny rok studiów pod warunkiem uzyskania, co najmniej 50 punktów ECTS z poprzedniego roku i spełnieniu innych warunków określonych w programie studiów w trakcie trwania roku akademickiego (tzw. wpis 50 punktowy).

Przyjęty w Uczelni system punktów ECTS pozwala na prowadzenie zindywidualizowanego procesu kształcenia, w tym również poprzez wymianę międzyuczelnianą i międzynarodową

Na kierunku pielęgniarstwo zajęcia prowadzone są w formie wykładów, seminariów, ćwiczeń teoretycznych, ćwiczeń w pracowni umiejętności i komputerowej, zajęć praktycznych/klinicznych i praktyk zawodowych. Liczebność grup na odpowiedniej formie zajęć reguluje Zarządzenie Dziekana WNZ nr 1/2013 z dnia 17.04.2013 roku.

Realizowany program kształcenia zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia można uznać za wzorowy, umożliwia bowiem osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia poprzez między innymi stosowanie różnorodnych aktywizujących metod nauczania, dostosowanie liczebności studentów w grupach do formy zajęć, doskonalenie metod weryfikacji efektów kształcenia do specyfiki tych efektów, bieżące zmiany dokonywane w programach studiów, włączanie studentów do tworzenia programu i zespołów badawczych oraz aktywizowanie do samorozwoju.

Plan i program kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku pielęgniarstwo jest opracowany w wersji papierowej i elektronicznej i zamieszczony na stronie internetowej Wydziału pod adresem: www.wnz.uj.edu.pl w zakładce dydaktyka/studenci. Dostęp do materiałów mają nauczyciele akademicy i studenci przez system USOS.

Indywidualizacji procesu kształcenia, w tym kształcenia studentów niepełnosprawnych.

Regulamin studiów UJ umożliwia indywidualizację procesu kształcenia.

Na kierunku pielęgniarstwo istnieje możliwość odbywania studiów według indywidualnego planu i programu kształcenia (ITS). Dotyczy to studentów wykazujących wybitne osiągnięcia (średnia powyżej 4,5; udział w zespole badawczym, udokumentowane osiągnięcia naukowe), odbywanie części studiów w uczelni zagranicznej oraz w sytuacjach szczególnie uzasadnionych np. wynikającymi z problemów zdrowotnych.

Udzielanie osobom niepełnosprawnym wsparcia w dostępie do edukacji reguluje na Uniwersytecie Jagiellońskim *Zarządzenie Rektora UJ nr 122 z 10 grudnia 2012 roku w sprawie dostosowania procesu kształcenia do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz osób znajdujących się w szczególnej sytuacji zdrowotnej* zamieszczone na str.: www.bip.uj.edu.pl/documents/1384597/2379271/zarz_122_2012.pdf.

Procedura ta w szczegółowy sposób określa tryb podejmowania decyzji w sprawach osób ze stałą lub czasową niepełnosprawnością. Zarządzenie Rektora nadaje studentom prawo ubiegania się o szereg usług specjalistycznych i adaptacji, określając jednocześnie obowiązki i terminy, których student musi przestrzegać, aby wsparcie to miało charakter racjonalnej adaptacji. Szczegółowy opis działalności Działu ds. Osób Niepełnosprawnych UJ został szczegółowo opisany na jednej z podstron internetowych Uczelni. W dziale, poza kierownictwem, zatrudnione są osoby odpowiedzialne za poszczególne sektory, np. za adaptację materiałów dydaktycznych, doradztwo edukacyjne, szkolenia i technologie wspierające (assistive technologies). Istotnym jest, że Uczelnia dostrzega potrzebę ukierunkowania wsparcia dla osób o różnych rodzajach trudności i na stronie internetowej Działu ds. Osób Niepełnosprawnych zapoznać się można ze szczegółowo opisanym zakresem pomocy dla osób z niepełnosprawnością wzrokową, słuchową, ruchową, dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przewlekłymi, ze spektrum autyzmu, specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu oraz innymi trudnościami. Dział ds. Osób Niepełnosprawnych w sposób przejrzysty informuje również na swojej stronie, jakiego rodzaju pomocy nie oferuje (dotyczy to głównie najbardziej kosztochłonnych form wsparcia, jak np. asysta osobista, psychoterapia czy zapewnianie sprzętu rehabilitacyjnego), co należy również ocenić pozytywnie jako konkretną informację dla studenta szukającego określonej formy wsparcia.

Studenci rozpoczynający studia są informowani o zakresie działań Działu ds. Osób Niepełnosprawnych UJ i zachęceni do kontaktu z tym działem w przypadku problemów w studiowaniu związanych z niepełnosprawnością. Dział ds. Osób Niepełnosprawnych przy współpracy z Prodziekanem ds. dydaktyki ustala specjalne warunki uczestniczenia i zaliczania zajęć dydaktycznych w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności studenta. O warunkach tych jest informowany prowadzący zajęcia dydaktyczne. Typowymi dostosowaniami dla studentów niepełnosprawnych są: zwiększenie czcionki na arkuszach egzaminacyjnych, możliwość wydłużenia czasu egzaminu, przekazywanie konspektu zajęć/materiałów/prezentacji przed zajęciami.

W ramach projektu POKL Wiking w poprzednich latach studenci na uroczystości rozpoczęcia roku akademickiego, otrzymywali ulotkę zawierającą m.in. dane teleadresowe Działu ds. Osób Niepełnosprawnych UJ oraz innych jednostek służących pomocą osobom niepełnosprawnym w Krakowie, a także uwrażliwiającą na obecność osób niepełnosprawnych wśród studiujących. Jednocześnie przedstawiano zgromadzonym studentom możliwości dostosowania warunków studiowania, cele i metody działania DON oraz ogólnouniwersyteckie procedury w tym zakresie, jak również najnowsze programy np. te związane ze zdrowiem psychicznym pt. "Konstelacja Lwa".

Na wizytowanym kierunku, przede wszystkim ze względu na jego specyfikę obecnie nie studiują studenci niepełnosprawni korzystający z jakichkolwiek indywidualnych dostosowań, zarówno infrastrukturalnych jak i organizacyjnych. Gdyby student niepełnosprawny wyraził taką potrzebę, może skorzystać z mechanizmu indywidualnego toku studiów.

Ocena organizacji studiów jest pozytywna. Uwagi studentów dotyczące długich przerw albo znacznego obciążenia godzinowego przypadającego na jeden dzień są uwzględniane przez władze Wydziału podczas układania planu zajęć. Należy jednak wziąć pod uwagę, że liczba godzin na studiach na kierunku pielęgniarstwo jest bardzo duża i niejednokrotnie ułożenie optymalnego planu zajęć z punktu widzenia studentów nie jest możliwe. Do takiego stanu rzeczy przyczynia się również fakt, że poszczególne zajęcia praktyczne i praktyki śródroczne muszą być prowadzone w specjalistycznych

zakładach i plan zajęć musi być dostosowany do rozkładu pracy w tych zakładach, tak, aby student miał możliwość osiągnięcia wszystkich zaplanowanych efektów kształcenia. Studenci dostrzegają starania władz Wydziału prowadzące do optymalizacji planu zajęć.

2). Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody kształcenia tworzą spójną całość. Program kształcenia zawiera wymagane proporcje zajęć teoretycznych i praktycznych, a ich usytuowanie w poszczególnych etapach kształcenia umożliwia osiągnięcie założonych efektów kształcenia i uzyskanie wymaganej struktury kwalifikacji absolwenta.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴: wyróżniająca

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Czas trwania kształcenia na kierunku pielęgniarstwo na studiach I i II stopnia jest zgodny z aktualnie obowiązującymi standardami kształcenia. Realizowany program studiów umożliwia osiągnięcia każdego z określonych celów oraz ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, treści kształcenia i czas trwania zajęć zostały prawidłowo dobrane. Sekwencja zajęć jest prawidłowa. Nakład pracy studenta jest oszacowany prawidłowo i jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Organizacja zajęć jest prawidłowa. Realizowany program kształcenia zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia można uznać za wzorowy, umożliwia bowiem osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia poprzez między innymi stosowanie różnorodnych aktywizujących metod nauczania, dostosowanie liczebności studentów w grupach do formy zajęć, doskonalenie metod weryfikacji efektów kształcenia do specyfiki tych efektów, bieżące zmiany dokonywane w programach studiów, włączanie studentów do tworzenia programu i zespołów badawczych oraz aktywizowanie do samorozwoju.

Uczelnia stwarza możliwość indywidualizacji kształcenia i roztacza wyjątkową i kompleksową opiekę nad osobami z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Standaryzacja dotycząca programu studiów i realizacji efektów kształcenia zapobiega niepożądanym zmianom i usprawnia oraz porządkuje proces kształcenia zarówno z perspektywy studenta jak i nauczyciela akademickiego.

2. Program kształcenia jest spójny i zawiera wymagane proporcje zajęć teoretycznych i praktycznych, a ich usytuowanie w poszczególnych etapach kształcenia umożliwia osiągnięcie założonych efektów kształcenia i uzyskanie wymaganej struktury kwalifikacji absolwenta.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

W procesie dydaktycznym na kierunku pielęgniarstwo, poza osobami stanowiącymi minimum kadrowe (24 osoby) uczestniczy ogółem 182 nauczycieli, zarówno z Wydziału Nauk o Zdrowiu (85 osób) jak i z Wydziału Lekarskiego (56 osób), a także z Centrum Językowego UJ CM (14 osób) oraz dodatkowo 27 osób zatrudnionych na podstawie umowy cywilno-prawnej, reprezentujących specjalności z zakresu nauk medycznych, nauk o zdrowiu i posiadających udokumentowany dorobek praktyczny. Wszystkie te osoby posiadają długoletnie doświadczenie praktyczne i dydaktyczne.

Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia, co pozwala na pełną realizację zakładanych efektów kształcenia.

Minimum kadrowe na wizytowanym kierunku „pielęgniarstwo” stanowi 24 nauczycieli akademickich zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów, w tym: 8 samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy profesora (*podstawowe miejsce pracy*) oraz 16 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora (*podstawowe miejsce pracy*) - reprezentujących specjalności z zakresu nauk medycznych, nauk o zdrowiu i posiadających udokumentowany dorobek praktyczny.

Skład minimum kadrowego odpowiada wymaganiom określonym w **§ 14 pkt. 7** rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 poz. 1370), *„minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na kierunkach „pielęgniarstwo” i „położnictwo” stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, reprezentujących specjalności z zakresu nauk medycznych i posiadających doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią”* oraz **§ 15 pkt. 1** tj. *„minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora”*, a także **§ 8 ust. 1 pkt. 2 lit. d** „ (...) dla studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich zalicza nauczycieli akademickich, dla których uczelnia, w skład której wchodzi ta jednostka, jest podstawowym miejscem pracy”.

Ponadto spełnione są również zapisy **§ 13 pkt. 1** powyższego rozporządzenia, tj.: *„nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów”* a także **§ 13 pkt. 2**, tj.: nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Zgodnie z wymogami art. 9a ust. 1 ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe zatrudnieni są w pełnym wymiarze czasu pracy.

Skład minimum kadrowego ocenianego jest stabilny i w ostatnich 3 latach podlegał nieznacznym zmianą w grupie samodzielnych pracowników naukowo – dydaktycznych.

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w **art. 112a** ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.)

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy. Teczki zawierają

dokumenty (specjalizacje medyczne, świadectwa ukończenia kursów), będące potwierdzeniem dorobku praktycznego.

Do minimum kadrowego na studiach I stopnia zaliczono wszystkich nauczycieli akademickich zgłoszonych przez Uczelnię, tj. 7 samodzielnych pracowników naukowych i 24 osoby ze stopniem naukowym doktora; do minimum kadrowego na drugim stopniu również zaliczono wszystkich nauczycieli zgłoszonych do minimum kadrowego, tj. 8 samodzielnych nauczycieli akademickich i 23 osoby ze stopniem naukowym doktora.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania określone w § 17 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014, poz. 1370) i wynosi ok.1:33.

Należy stwierdzić, że wymagania formalne odnośnie minimum kadrowego ocenianego kierunku, określone w wyżej wymienionym rozporządzeniu, zostały spełnione.

Nauczanie przedmiotów (treści kierunkowych lub zawodowych) w obrębie nauk z zakresu podstaw opieki pielęgniarstwa i pielęgniarstwa opieki specjalistycznej, tj. przedmiotów dotyczących w swojej treści opieki pielęgniarstwa i obszarów funkcjonowania pielęgniarstwa prowadzą nauczyciele akademicy posiadający prawo wykonywania zawodu pielęgniarstwa oraz minimum roczną praktykę zawodową, zgodną z nauczaniem przedmiotem lub prowadzonymi zajęciami.

Zajęcia praktyczne są realizowane pod bezpośrednim nadzorem i kierunkiem nauczyciela akademickiego. Każdy nauczyciel na czas realizacji zajęć ze studentami podpisuje z jednostką, w której realizowane jest kształcenie praktyczne umowę cywilno – prawną, stąd formalnie może realizować świadczenia zdrowotne i ma pełny dostęp do dokumentacji pacjenta.

Praktyki zawodowe są realizowane pod bezpośrednim nadzorem wyznaczonej pielęgniarki tzw. opiekuna zakładowego, z którym jest podpisywana umowa cywilno-prawna na czas realizacji praktyki.

Podczas wizytacji hospitowano zajęcia realizowane na studiach stacjonarnych, odbywające się w formie wykładów, ćwiczeń oraz zajęć praktycznych. Hospitowane zajęcia prowadzono zgodnie z obowiązującymi w procesie dydaktycznym zasadami. Treści kształcenia były adekwatne do rodzaju zajęć. Podczas zajęć w zależności od ich tematu korzystano z różnych metod i środków dydaktycznych. Tematyka hospitowanych zajęć była zgodna z wymaganiami na kierunku Pielęgniarstwo określonymi w standardach kształcenia na tym kierunku studiów. Hospitowane zajęcia realizowano zgodnie z zasadami pogłębienia, receptywności i aktywnego udziału studentów, w zależności od formy zajęć. Hospitowane zajęcia należy ocenić pozytywnie.

Polityka kadrowa Wydziału Nauk o Zdrowiu realizowana jest zgodnie ze Strategią Rozwoju Uczelni z uwzględnieniem analizy potrzeb realizacji zajęć dydaktycznych i Statutem UJ. Sprzyja ona podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego. Wydział realizuje program Sokrates, nauczyciele są zainteresowani takimi wyjazdami i czynnie w nich uczestniczą.

W ramach polityki kadrowej, ukierunkowanej na rozwój naukowy i dydaktyczny nauczycieli akademickich, pokrywane są częściowo koszty uczestnictwa w kursach specjalistycznych oraz koszty przeprowadzenia przewodów doktorskich i habilitacyjnych. Uczelnia wspomaga finansowo rozwój

dydaktyczny pracowników ze środków wypracowanych na studiach niestacjonarnych, a naukowy poprzez dofinansowanie z działalności statutowej.

Zatrudnienie nauczyciela akademickiego w Uczelni w wymiarze przewyższającym połowę etatu następuje po przeprowadzeniu otwartego konkursu. Decyzję o wszczęciu postępowania konkursowego na dane stanowisko podejmuje Prorektor Uniwersytetu Jagiellońskiego ds. Collegium Medicum po ocenie wniosku zgłoszonego przez Dziekana Wydziału Nauk o Zdrowiu. Konkurs przeprowadza 5 osobowa Wydziałowa Komisja ds. Zatrudnienia i Rozwoju Kadry, w skład której wchodzi: Dziekan Wydziału jako przewodniczący oraz 4 członków powołanych przez Dziekana tj. Dyrektorzy Instytutów: Fizjoterapii, Pielęgniarstwa i Położnictwa, Zdrowia Publicznego oraz Kierownik Zakładu Ratownictwa Medycznego. Kierownik jednostki opracowuje szczegółowe warunki konkursu, uwzględniając wymagania do zatrudniania nauczyciela akademickiego na dane stanowisko określone „Prawem o Szkolnictwie Wyższym” i Statutem UJ. W konkursie mogą zostać określone dodatkowe, uzasadnione wymagania wynikające z specyfiki stanowiska np. na kierunku pielęgniarstwo wymagane jest posiadanie prawa wykonywania zawodu pielęgniarki, specjalizacji w danej dziedzinie pielęgniarstwa oraz doświadczenie zawodowej praktyczne uzyskane poza Uczelnią.

Zatrudnienie nauczyciela akademickiego na Uniwersytecie w wymiarze nieprzekraczającym połowy etatu następuje na wniosek Dziekana zaopiniowany przez Dyrektora Instytutu oraz Kierownika Zakładu/Pracowni, w którym dany pracownik ma być zatrudniony. W Uniwersytecie Jagiellońskim nauczyciele akademicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze godzin podpisują umowę na czas określony.

Wszyscy nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie, stosownie do obowiązków wynikających z Ustawy PSW. Ocena nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora zatrudnionego na podstawie mianowania dokonywana jest nie rzadziej niż raz na cztery lata. Pozostali nauczyciele akademicy podlegają ocenie nie rzadziej niż raz na dwa lata lub na wniosek Kierownika. Zasady i zakres oceny nauczycieli akademickich określa od 2015 roku Collegium Medicum. Podstawę oceny nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach naukowo-dydaktycznych stanowią osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne. Podstawą oceny nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych są głównie osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne, a także naukowe. Oceny dokonuje Wydziałowa Komisja ds. Ocen Nauczycieli Akademickich, powołaną przez Radę Wydziału, której przewodniczy Dziekan Wydziału. Ocena dokonywana jest zgodnie z przyjętymi kryteriami. W przypadku otrzymania pierwszej oceny negatywnej, kolejną ocenę przeprowadza się nie wcześniej niż po upływie roku i ma ona wpływ na rozwiązanie z nauczycielem stosunku pracy. Czas pracy nauczycieli akademickich jest określony jego zakresem obowiązków dydaktycznych, naukowych i organizacyjnych zgodnie z Uchwałą nr 70/III/2014 Senatu UJ z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie: ustalania pensum dydaktycznego, warunków jego obniżania oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych.

Doskonalenie kadry w zakresie nowoczesnych metod dydaktycznych na Wydziale Nauk o Zdrowiu obejmuje:

- prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych zgodnie z procedurą i corocznym planem, którym objęci są nauczyciele: nowozatrudnieni, uzyskujący w ocenie w corocznej ankiecie studentów poniżej 4,0 i/lub negatywne komentarze oraz nauczyciele objęci awansem,

- kierowanie nauczyciela akademickiego do odbycia szkoleń w zakresie dydaktycznym wykorzystując wyniki hospitacji i ocen studentów, którą dokonuje kierownik zakładu,
- zapewnienie dostępności nauczycieli do oferty szkoleń w ramach *Ars Docendi* organizowanej przez UJ lub szkoleń zewnętrznych.

Jedną z metod doskonalenia naukowo – dydaktycznej kadry jest doskonalenie językowe poprzez podpisanie umowy (w roku 2013/2014 i 2014/2015) na realizację szkolenia językowego pracowników z Fundacją Fulbrighta.

Uniwersytet Jagielloński wspomaga członków kadry uniwersyteckiej w doskonaleniu umiejętności związanych z badaniami naukowymi oraz zdobywaniem grantów poprzez:

- organizowanie cyklicznych szkoleń i spotkań informacyjnych (Narodowe Centrum Nauki, Dział Nauki i Współpracy Międzynarodowej CM),
- powołanie Pełnomocnika Rektora UJ ds. dydaktyki i współpracy międzynarodowej w Collegium Medicum,
- powołanie Pełnomocnika Rektora UJ ds. nauki i rozwoju w Collegium Medicum,
- wyszukiwanie możliwości finansowania badań ze źródeł zewnętrznych, zarówno krajowych jak i zagranicznych oraz dystrybucje informacji o konkursach,
- wspomaganie wszelkich działań związanych z wystąpieniami pracowników lub jednostek UJ CM o przyznanie dofinansowania ze środków przeznaczonych na badania lub działalność wspomagającą badania, zarówno ze źródeł krajowych, jak i współfinansowanych z funduszy europejskich oraz innych środków pomocowych, udział w administrowaniu projektów realizowanych przez jednostki UJ CM oraz działalność informacyjna i doradcza w zakresie aplikowania o fundusze na badania i działalność wspierającą badania przez Dział Nauki i Współpracy Międzynarodowej UJ CM,
- zatrudnienie koordynatora Działu Klinicznego Sekcji ds. Badań Klinicznych celem wsparcia pracowników Instytutu w obsłudze projektów badawczych,
- zatrudnienie pracownika na stanowisku naukowo-technicznym w Zakładzie Pielęgniarstwa Klinicznego, którego celem jest prowadzenie szkoleń w zakresie projektów naukowych, wyszukiwanie nowych projektów, pomoc przy przygotowaniu dokumentacji konkursowej.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku pielęgniarstwo w latach 2010-2014 uczestniczyli w 53 wyjazdach międzynarodowych. Były to staże naukowe (New Haven, USA), udział w roboczych spotkaniach w ramach projektów naukowych (RN4CAST, HORIZONT 2020), udział w spotkaniach komitetu kierowniczego (COST IS 1201), wizyty studyjne w zakładach opieki zdrowotnej (Berlin, Niemcy), udział w szkoleniach (Ethics of Reproductive Technologies organized by Katholieke Universiteit Leuven, Belgia); odczyty, a także czynny udział w konferencjach naukowych (ESPMH 25th European Conference on Philosophy of Medicine and Healthcare, Szwajcaria; 13th Biennial Congress of the ESHMS, 26-28 August, Ghent-Belgium, 2010; Międzynarodowa Konferencja Naukowa połączona z seminarium metodologicznym „Vyskum v nelekarskyh studyjnyh programoch” Słowacja; Power of fungi and mycotoxins in health and disease, Chorwacja; 18th Congress of the International Society for Human and Animal Mycology, Niemcy; 11th Conference of the International Association of Bioethics and the Future, Holandia; NIH, Fogarty International Center Network Meeting, Czechy; UNESCO Conference on Bioethics, Izrael i w warsztatach z zakresu medycyny, nauk o zdrowiu. Nauczyciele współpracowali różnymi uczelniami i instytucjami w ramach prowadzonych

projektów badawczych (Badania: séjour de recherche, University of Paris Pantheon-Sorbonne, fellowship of the French Government (BGF; 764235L), Francja) i spotkań organizacyjnych w ramach Programu Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej FNP-Mentoring (Kanada, Niemcy).

W spotkaniu ZO z kadrą uczestniczyła bardzo liczna grupa 64 nauczycieli akademickich. Wszyscy wyrazili zadowolenie z warunków pracy, jakie stwarza im Uczelnia i potwierdzili udział w tworzeniu efektów kształcenia dla ocenianego kierunku studiów.

Nauczyciele uczestniczący w spotkaniu pozytywnie ocenili system wsparcia działalności naukowej i rozwoju zawodowego oraz pozytywnie oceniają współpracę z dyrekcją Instytutu.

Uważają, że infrastruktura dydaktyczna, w tym pomoce naukowe stosowane w procesie kształcenia są wystarczające.

Nauczyciele mają dostęp do wyników ankiety studenckiej – do ogólnego jej podsumowania oraz do własnej oceny. Poza tym mają wiedzę o działaniach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że podczas spotkania nauczyciele potrafili określić perspektywę rozwoju uczelni, które upatrują w uruchomieniu nowych kierunków studiów podyplomowych, co daje szansę na zwiększenie zatrudnienia dla absolwentów. Zauważają oni również ograniczenia wynikające z niżu demograficznego.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ wyróżniające

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Liczba nauczycieli i struktura ich kwalifikacji, umożliwia osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia. Obsada zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów jest prawidłowa. Należy podkreślić, że nauczyciele prowadzący zajęcia na wizytowanym kierunku posiadają bardzo duży dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe. Każdy z nauczycieli posiada także przygotowanie pedagogiczne. Aktywność naukowa nauczycieli, co przekłada się na jakość zajęć, a także zaangażowanie w prace dydaktyczne jest bardzo duże.
- 2) Spełnione są warunki minimum kadrowego. Minimum kadrowe na wizytowanym kierunku jest stabilne.
- 3) Działania w zakresie polityki kadrowej są realizowane w obszarach planowania zatrudnienia i naboru pracowników, oceny i utrzymania pracowników oraz stwarzania warunków do rozwoju zawodowego i naukowego.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia posiada strukturę organizacyjną umożliwiającą sprawną obsługę procesu dydaktycznego i dysponuje infrastrukturą zapewniającą prawidłową realizację celów i efektów kształcenia, tj. bazą dydaktyczną dostosowaną do specyfiki kierunku studiów pielęgniarstwo oraz

trybu studiowania. Liczba i powierzchnia sal wykładowych, seminaryjnych, ćwiczeń, laboratoriów, pracowni specjalistycznych i komputerowych jest dostosowana do liczby studentów. Pomieszczenia dydaktyczne - sale wykładowe, sale ćwiczeń i seminaryjne wyposażone są w odpowiadający współczesnym wymogom sprzęt audiowizualny, komputerowy z odpowiednim oprogramowaniem i inny sprzęt dydaktyczny gwarantujący prawidłową realizację treści kształcenia i osiągnięcie efektów kształcenia. Uczelnia posiada także pracownie specjalistyczne z odpowiednim wyposażeniem, w których liczba stanowisk jest adekwatna do powierzchni pomieszczenia i liczby studentów.

Wydział Nauk o Zdrowiu dysponuje własną bazą dydaktyczną i kliniczną oraz korzysta z bazy Collegium Medicum, w tym z bazy Wydziału Lekarskiego i Wydziału Farmaceutycznego.

W skład budynków Wydziału Nauk o Zdrowiu UJ CM wchodzi obiekty dydaktyczne zlokalizowane przy: ul. Kopernika 25 – siedziba Instytutu Pielęgniarstwa i Położnictwa; ul. Grzegórzecka 20 – siedziba Instytutu Zdrowia Publicznego; ul. Michałowskiego 12 – siedziba Dziekanatu Wydziału Nauk o Zdrowiu oraz Instytutu Fizjoterapii i Zakładu Ratownictwa Medycznego; ul. Zamoyskiego 58 – miejsce realizacji zajęć dla potrzeb kierunku położnictwo; ul. Medyczna 9 – miejsce realizacji zajęć dla potrzeb kierunku fizjoterapia; ul. Kopernika 7 siedziba Katedry Biologii Medycznej i Zakładu Biologii Rozwoju Człowieka.

W budynku przy ul. Kopernika 25 mieści się 7 jednostek dydaktycznych: Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego, Zakład Pielęgniarstwa Internistycznego i Środowiskowego, Zakład Zarządzania Pielęgniarstwem i Pielęgniarstwa Epidemiologicznego, Zakład Pedagogiki Medycznej, Zakład Psychologii Zdrowia, Zakład Opieki Ginekologicznej, Zakład Zdrowia Matki i Dziecka.

Infrastruktura dydaktyczna obejmuje 2 sale wykładowe (nr 21 – 70 miejsc, nr 29 - 125 miejsc) oraz 8 sal seminaryjnych i ćwiczeniowych (sala nr 5 - 54 miejsca, sala nr 7 - 25 miejsc, sala nr 8 - 25 miejsc, sala nr 9 - 25 miejsc, sala nr 11 - 20 miejsc, sala nr 26 - 25 miejsc, sala nr 27 - 25 miejsc i sala nr 30 – 12 miejsc), a także pracownię komputerową z 10 stanowiskami. Sale wyposażone są w sprzęt multimedialny. W budynku znajduje się pomieszczenie socjalne dla studentów i Salonik Historii Pielęgniarstwa.

W budynku przy ul. Michałowskiego 12 mieści się łącznie 7 jednostek dydaktycznych, sekretariat władz dziekańskich wraz z Dziekanatem Wydziału. W skład jednostek dydaktycznych należących do Instytutu Pielęgniarstwa i Położnictwa wchodzi: Zakład Pielęgniarstwa Internistycznego i Środowiskowego (część), Zakład Filozofii i Bioetyki, Pracownia Teorii i Podstaw Pielęgniarstwa. Ponadto w budynku mieści się Zakład Ratownictwa Medycznego oraz Instytut Fizjoterapii. Infrastruktura dydaktyczna przy ul. Michałowskiego 12 obejmuje 2 sale wykładowe (aula – 160 miejsc, sala 227 – 64 miejsca), 5 sal seminaryjnych/ćwiczeniowych (sala nr 018 - 26 miejsc, sala nr 203 - 37 miejsc, sala nr 204 - 34 miejsca, sala nr 207 - 36 miejsc, sala nr 205 z 10 stanowiskami komputerowymi; sala nr 221 - 11 stanowisk) oraz 4 pracownie umiejętności pielęgniarskich i 2 pracownie ratownictwa medycznego. Sale wyposażone są w sprzęt multimedialny. Pracownie ratownictwa i umiejętności pielęgniarskich wyposażone są w sprzęt multimedialny oraz sprzęt do nauki umiejętności zawodowych. Pomoce dydaktyczne stanowiące wyposażenie pracowni umiejętności pielęgniarskich odpowiadają potrzebom kształcenia.

W budynku przy ul. Kopernika 7 mieszczą się 2 jednostki dydaktyczne: Katedra Biologii Medycznej i Zakład Biologii Rozwoju Człowieka. Infrastruktura dydaktyczna obejmuje 2 sale (dla 25 i 50 osób).

Ponadto, studenci kierunku pielęgniarstwo korzystają z bazy Wydziału Lekarskiego i Wydziału Farmaceutycznego UJ CM, w tym z pracowni anatomii (Katedra Anatomii, ul. Kopernika 12), biochemii (Katedra Biochemii Lekarskiej, ul. Kopernika 7), patofizjologii (Katedra Patofizjologii, ul. Czysta 18) i mikrobiologii (Zakład Mikrobiologii Farmaceutycznej, ul. Medyczna 9) oraz Zakładu Medycyny Katastrof i Pomocy Doraźnej (Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii ul. Kopernika 17).

Zajęcia z języka angielskiego prowadzone są przez Centrum Językowe UJ CM mieszczące się przy ul. Grzegórzeckiej 20.

Zajęcia z wychowania fizycznego prowadzone przez Studium Wychowania Fizycznego i Sportu UJ mieszczącego się przy ul. Badurskiego 19, które dysponuje dwoma salami gimnastycznymi, salą do aerobiku i siłownią.

W strukturze Wydziału Nauk o Zdrowiu UJCM istnieje pięć pracowni informatycznych (sala nr 28 - 10 stanowisk, przy ul. Kopernika 25, sala nr 205 i sala nr 221 – 10-11 stanowisk przy ul. Michałowskiego 12), sala nr 26 – 10 stanowisk, sala nr 227 – 16 stanowisk przy ul. Grzegórzeckiej 20. W ramach bibliotek będących w dyspozycji WNZ:

- przy ul. Michałowskiego 12, w czytelni znajdują się 3 stanowiska komputerowe do przeszukiwania zasobów internetowych do dyspozycji czytelników i 3 do dyspozycji pracowników biblioteki,
- przy ul. Grzegórzeckiej 20 znajduje się 17 stanowisk komputerowych, w tym 14 z dostępem dla użytkowników.

We wszystkich budynkach WNZ działa sieć bezprzewodowa (zalogowanie z dostępem do sieci poprzez domenę uj.edu.pl) dla osób korzystających z własnych urządzeń mobilnych.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO wyrazili pozytywną opinię na temat infrastruktury dostępnej na wizytowanym kierunku. W opinii studentów pewnym problemem jest odbywanie zajęć w różnych budynkach, jednak obecnie powstaje nowy kampus Uniwersytetu Jagiellońskiego, którego ukończenie powinno rozwiązać ten problem. Zdaniem studentów sale są duże i dobrze wyposażone. Studenci podkreślili również, że kadra dydaktyczna kierunku jest kompetentna w zakresie wykorzystywania sprzętu dydaktycznego, jak również we właściwy sposób umożliwia studentom nabywanie umiejętności w tym zakresie.

Studenci i pracownicy WNZ mają zapewniony dostęp do Biblioteki UJ (al. Mickiewicza 22), Biblioteki Medycznej UJ CM (ul. Medyczna 7) oraz dwóch własnych (ul. Grzegórzecka 20 i Michałowskiego 12), które są filiami Biblioteki Medycznej UJ CM.

Biblioteka Medyczna UJCM wraz ze swoimi filiami świadczy wszelkie usługi biblioteczne – informacyjne, posiada katalog internetowy wraz z wykazem zbiorów bibliotek zakładowych. W bibliotece znajdują się czytelnia z dostępem do Internetu oraz baz medycznych, katalogów, a także do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Na terenie biblioteki możliwy jest bezprzewodowy dostęp do

Internetu dla użytkowników zarejestrowanych w systemie USOS. Pracownicy biblioteki prowadzą szkolenia z zakresu wyszukiwania informacji w katalogach oraz bazach danych (zarówno dla studentów jak i dla pracowników). Jednostka ta prowadzi rejestrację czytelników oraz wypożyczenia w systemie komputerowym w powiązaniu z Biblioteką Jagiellońską. W roku akademickim 2013/2014 uruchomiano moduł zdalnego zamawiania książek w katalogu Virtua.

Uczelnia zapewnia dostęp do biblioteki wyposażonej w księgozbiór związany z kierunkiem studiów obejmujący aktualne pozycje wskazane jako literatura podstawowa i uzupełniająca dla poszczególnych przedmiotów realizowanych w ramach wizytowanego kierunku studiów, w liczbie egzemplarzy zapewniającej studentom swobodny dostęp.

Księgozbiór biblioteki jest sklasyfikowany według klasyfikacji NLM (National Library of Medicine) oraz klasyfikacji Biblioteki Kongresu. Wydawnictwa zwarte (stan na 31.12. 2014 r.) obejmują 4050, wydawnictwa ciągłe – 108 (tytułów).

Biblioteka Medyczna UJ CM zapewnia dostęp do autoryzowanych baz danych, czasopism i książek elektronicznych w sieci komputerowej Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz z komputerów poza siecią uczelni, w tym do zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki.

Bazy objęte licencją krajową WBN dostępne są z komputerów uczelnianych i z komputerów domowych po odpowiednim zalogowaniu.

Biblioteka Instytutu Pielęgniarstwa i Położnictwa UJ CM posiada pełny dostęp do wszystkich zasobów udostępnianych przez Bibliotekę Medyczną.

W opinii studentów księgozbiór dostępny w bibliotece zawiera niezbędną literaturę zalecaną przez wykładowców.

Uczelnia, uwzględniając liczbę studentów na kierunku pielęgniarstwo, zapewnia odbywanie kształcenia praktycznego - zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na studiach I stopnia we wskazanych dalej jednostkach, tj.: oddziałach: internistycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, medycyny ratunkowej, intensywnej terapii, opieki długoterminowej, położniczym i ginekologicznym w wieloprofilowych szpitalach o zasięgu regionalnym; ośrodkach pielęgniarstwa opieki domowej, środowiskowej i szkolnej oraz hospicjach.

Miejscom kształcenia praktycznego na kierunku pielęgniarstwo, studia drugiego stopnia są oddziały: kardiologii, kardiochirurgii, hematologii, nefrologii, alergologii, neurologii, neurochirurgii, pulmonologii, intensywnej terapii, chirurgii naczyniowej, chirurgii dziecięcej, onkologii, psychiatrii dziecięcej, rehabilitacji psychiatrycznej oraz na stanowisku pielęgniarki epidemiologicznej, w medycynie pracy i w świetlicy środowiskowej.

Kryteria doboru zakładów opieki zdrowotnej i innych podmiotów realizujących praktyczną naukę zawodu są ustalone przez Uczelnię i uwzględniają osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia na kierunku pielęgniarstwo.

Dobór miejsc na realizację kształcenia praktycznego dokonywany jest zgodnie z obowiązującymi kryteriami (*czy jednostka/zakład była wybierana jako miejsce odbywania praktyk studenckich: tak – wielokrotnie (2 pkt), nowa placówka (1 pkt), nie była (0 pkt); wykształcenie*

personelu: >50 % z wyższym wykształceniem (2 pkt), < 50 % z wyższym wykształceniem (1 pkt), wyłącznie średnie wykształcenie (0 pkt); średni staż pracy personelu: powyżej 5 lat (2 pkt), 3-5 lat (1 pkt), poniżej 3 lat (0 pkt); doświadczenie personelu w pracy ze studentami: powyżej 5 lat (2 pkt), poniżej 3 lat (1 pkt), brak (0 pkt); czy charakter i zakres świadczonej opieki zdrowotnej umożliwia realizację efektów zawartych w programie praktyk: tak (2 pkt), w ograniczonym zakresie (1 pkt), nie (0 pkt); czy jednostka/zakład wyposażona jest w nowoczesną aparaturę umożliwiającą zdobycie umiejętności przewidzianych w programie praktyk: >50% nowoczesna aparatura (2 pkt), <50% nowoczesna aparatura (1 pkt), dominuje przestarzała aparatura (0 pkt); czy świadczenia medyczne realizowane są zgodne w obowiązującymi standardami i procedurami: tak (2 pkt), raczej tak (1 pkt), nie (0 pkt); czy jednostka/zakład posiada szatnię dla studentów: tak (2 pkt), dążenie do zaadoptowania (1 pkt), nie (0 pkt); czy w jednostce/zakładzie jest sala seminaryjna: tak (2 pkt), dążenie do zaadoptowania (1 pkt), nie (0 pkt); czy studenci mają dostęp do pomieszczenia w którym mogliby m.in. sporządzać notatki, wypełniać dokumentację medyczną itp.: tak (2 pkt), w ograniczonym zakresie (1 pkt), nie (0 pkt); Czy studenci mają możliwość spożycia posiłku na terenie jednostki/zakładu: tak, jest punkt gastronomiczny (2 pkt), jest wyodrębnione pomieszczenie (1 pkt), nie (0 pkt); czy w jednostce/zakładzie odbywają się wewnętrzne szkolenia, wykłady itp., w których mogliby brać udział studenci: tak, często (2 pkt), rzadko (1 pkt), nie (0 pkt)).

Kryteria oceny: 24 - 13 pkt – jednostka/zakład spełnia kryteria wymagane do prowadzenia praktyk studenckich; 12 - 7 pkt - jednostka/zakład warunkowo spełnia kryteria wymagane do prowadzenia praktyk studenckich; 6 – 0 pkt - jednostka/zakład nie spełnia kryteriów wymaganych do prowadzenia praktyk studenckich.

Kształcenie praktyczne odbywa się między innymi w: Szpitalu Uniwersyteckim, Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym, Specjalistycznym Szpitalu im. J. Dietla w Krakowie, Krakowskim Szpitalu Specjalistycznym im. Jana Pawła II, Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym im. Św. Ludwika w Krakowie, Szpitalu Specjalistycznym im. Stefana Żeromskiego w Krakowie, Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym w Krakowie, Hospicjum im. św. Łazarza Krakowie, Centrum Onkologii w Krakowie, Szpitalu Specjalistycznym im. Babińskiego w Krakowie, 5 Wojskowym Szpitalu z Polikliniką w Krakowie. Z tymi jednostkami Wydział podpisał umowy lub porozumienia.

Uczelnia posiada dokumentację potwierdzającą zawarcie długoterminowych umów z podmiotami realizującymi zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe nie będącymi w strukturze Uczelni. Podmioty te zapewniają pełne warunki do osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia.

Lp.	Jednostka	adres	Umowa na okres
1.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Uniwersytecki	Kraków Ul. Kopernika 36	nieokreślony
2.	Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie	Kraków Ul. Wielicka 265	nieokreślony
3.	Specjalistyczny Szpital im. Józefa Dietla w Krakowie	Kraków Ul. Skarbowa 1	nieokreślony
4.	SPZ-d Opieki Zdrowotnej Krakowski Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II	Kraków Ul. Prądnicka 80	nieokreślony

5.	Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. Św. Ludwika	Kraków ul. Strzelecka 2	nieokreślony
6.	Szpital Specjalistyczny im. St. Żeromskiego w Krakowie	Kraków os. Na Skarpie 66	nieokreślony
7.	Centrum Onkologii	Kraków Ul. Gancarska 11	1.10.2013 – 30.09.2016
8.	5 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką w Krakowie (zawarta 15.03.2013)	Kraków ul. Wrocławska 1-3	nieokreślony
9.	BONI FRATRES CRACOVENSIS sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie	Kraków ul. Trynatarska 11	nieokreślony
10.	Szpital Specjalistyczny im. Józefa Babińskiego SPZOZ	Kraków ul. Babińskiego 29	nieokreślony
11.	Zakład Opiekuńczo-Lecznicy	Kraków ul. Wielicka 267	nieokreślony
12.	Towarzystwo Przyjaciół Chorych Hospicjum św. Łazarza	Kraków ul. Fatimska 17	nieokreślony
13.	NZOZ Kraków-Południe	Kraków ul. Szwedzka 27	nieokreślony
14.	NZOZ Centrum Zdrowia i Profilaktyki „Dąbie” Sp. z o.o.	Kraków ul. Widok 31	nieokreślony
15.	NZOZ Kolejowe Centrum Medyczne „Olszańska” Sp. z o.o.	Kraków ul. Olszańska 5	nieokreślony
16.	NZOZ Active Pielęgniarstwo	Kraków os. Piastów 40	nieokreślony
17.	NZOZ „Profilaktyka i Terapia” Lekarska Praktyka Grupowa Sp. z o.o.	Kraków ul. K. Galla 24	nieokreślony
18.	NZOZ „Pielęgniarka” S.c.	Kraków os. Złotego Wieku 23	nieokreślony
19.	NZOZ „Centrum Promocji Zdrowia” Sp. z o.o.	Kraków Al. Pokoju 2	nieokreślony
20.	NZOZ Usługi Pielęgniarskie „Florencja”	Kraków os. Kolorowe 21	nieokreślony
21.	NZOZ Praktyka Grupowa Pielęgniarek i Położnych „Opieka” s.c.	Kraków os. Dywizjonu 303 bl. 2	nieokreślony
22.	NZOZ „Zabiegi” s.c.	Kraków ul. K. Galla 24/125	nieokreślony
23.	Centrum Medycyny Profilaktycznej Sp. z o.o.	Kraków ul. Komorowskiego 12	nieokreślony
24.	Małopolski Ośrodek Medycyny Pracy	Kraków ul. Zygmunta Augusta 1	umowa do 14.06.2015
25.	Zakład Opieki Pielęgniarsko-Położniczej "Troska" s. c.	Kraków Al. Pokoju 4/50	nieokreślony

26.	Praktyka Grupowa Pielęgniarek Środowiskowo-Rodzinnych „Florencja”	Kraków ul. Strzelców 15	nieokreślony
27.	Urząd Miasta Krakowa	Kraków Pl. Wszystkich Świętych 3-4	nieokreślony
28.	Stowarzyszenie „Lekarze Nadziei”	Kraków Al. Pokoju	nieokreślony
29.	„Stowarzyszenie na rzecz rozwoju psychiatrii i opieki środowiskowej” miejsce odbywania zajęć: Środowiskowy Dom Samopomocy Warsztaty Terapii Zajęciowej	Kraków Plac Sikorskiego 2/8 ul. Czarnowiejska 13 ul. Miodowa 9 Kraków	nieokreślony
30.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski Krakowski	Kraków ul. Lenartowicza 14	nieokreślony
31.	Środowiskowy Dom Samopomocy „Vita”	Kraków os. Młodości 8	nieokreślony
32.	Stowarzyszenie „Siemacha	Kraków ul. Długa 42	nieokreślony
33.	Samorządowy Żłobek nr 18	Kraków ul. Mazowiecka 30A	nieokreślony
34.	Samorządowy Żłobek nr 32	Kraków ul. Wysłouchów 47	nieokreślony
35.	Żłobek Samorządowy nr 19	Kraków ul. Świtezianki 7	nieokreślony
36.	Żłobek Samorządowy nr 23	Kraków ul. Słomiana 7	nieokreślony
37.	Żłobek Samorządowy nr 33	Kraków ul. Żółkiewskiego 15	nieokreślony
38.	Samorządowy Żłobek nr 12	Kraków oś. 2 Pułku Lotniczego 23	nieokreślony
39.	Szkoła Podstawowa Nr 16 im. Jana Śniadeckiego	Kraków ul. Dietla 70	nieokreślony
40.	Społeczna Szkoła Podstawowa nr 7 Społecznego Towarzystwa Oświatowego	Kraków ul. St. ze Skalbmierza	nieokreślony
41.	Zespół Szkół Zawodowych Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa	Kraków ul. Brzozowa 5	nieokreślony
42.	Gimnazjum nr 72 Zgromadzenie Sióstr Augustianek	Kraków ul. Strzelców 5a	nieokreślony
43.	Gimnazjum Nr 1	Kraków ul. Bernardyńska 7	nieokreślony
44.	XIII Liceum Ogólnokształcące	Kraków ul. Sądowa 4	nieokreślony
45.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego	Kraków ul. Grochowska 20	nieokreślony
46.	VIII Liceum Ogólnokształcące	Kraków ul. Grzegórzecka 24	nieokreślony
47.	I Liceum Ogólnokształcące im. B. Nowodworskiego	Kraków Pl. Na Groblach 9	nieokreślony

48.	II Liceum Ogólnokształcące im. Króla Jana III Sobieskiego	Kraków ul. Sobieskiego 9	nieokreślony
49.	XXVII Liceum Ogólnokształcące	Kraków ul. Krowoderska 8	nieokreślony
50.	VIII Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Wyspiańskiego	Kraków Ul. Grzegórzecka 24	nieokreślony
51.	Zespół Szkół Ekonomicznych nr 2 im. I. Daszyńskiego w Krakowie	Kraków Os. Spółdzielcze 6	nieokreślony
52.	Zespół Szkół Energetycznych	Kraków ul. Loretańska 16	nieokreślony

Uczelnia zapewnia dostęp do zaplecza socjalnego i sanitarno-higienicznego adekwatnego do liczby studentów.

Nie wszystkie budynki Wydziału są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, co potwierdzają również opinie studentów. Nie są one wyposażone w windę ani rozwiązania dedykowane osobom niedowidzącym. W opinii osób reprezentujących Dział Osób Niepełnosprawnych nie można łatwo dostosować budynków ze względu na wymogi prawne, ale Władze starają się dostosować możliwości edukacyjne dla osób niepełnosprawnych i jeżeli pojawia się prośba od studenta, mogą przeorganizować sposób odbywania zajęć. Władze Jednostki znają problem niedostosowania infrastruktury do potrzeb studentów niepełnosprawnych, podnoszą jednak, że osoby niepełnosprawne nie decydują się zwykle na studiowanie fizjoterapii lub pielęgniarstwa, a takie kierunki są prowadzone na Wydziale.

Na Uczelni funkcjonuje Dział ds. Osób Niepełnosprawnych w budynku, który jest w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych (budynek wyposażony jest w windę na komunikaty głosowe, platformę dla wózków inwalidzkich, zatrudniony jest tam również specjalnie przeszkolony portier). Mimo braku dostosowania infrastruktury dla potrzeb osób niepełnosprawnych, otrzymują oni kompleksowe wsparcie i mogą dostosować indywidualnie kształcenie do swoich możliwości.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Baza dydaktyczna Uczelni zapewnia odpowiednie warunki do prawidłowej realizacji deklarowanych efektów kształcenia, zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych.

Dobór podmiotów, w których prowadzone jest kształcenie praktyczne, do celów kształcenia i założonych efektów kształcenia jest prawidłowy. Miejsca kształcenia praktycznego dobrane są zgodnie z ustalonym kryteriami i umożliwiają osiągnięcie celów i efektów kształcenia na ocenianym kierunku. Uczelnia dysponuje nie tylko własną bazą kształcenia praktycznego ale posiada również dokumentację potwierdzającą zawarcie umów z podmiotami realizującymi kształcenie praktyczne, będącymi bazą obcą.

Uczelnia zapewnia dostęp do biblioteki wyposażonej w literaturę zalecaną w ramach kształcenia na ocenianym kierunku studiów, czytelni wyposażonej w czasopisma w zakresie nauczanych dyscyplin. Liczba stanowisk zapewniająca dostęp studentom do Internetu jest wystarczająca. Godziny otwarcia biblioteki i czytelni umożliwiają korzystanie z księgozbioru studentom wszystkich form kształcenia.

Infrastruktura nie w pełni dostosowana jest do potrzeb osób niepełnosprawnych.

6.Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

W rankingu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Wydział Nauk o Zdrowiu UJ CM posiada kategorię A.

W maju roku 2012 Centralna Komisja ds. Stopni i Tytułów przyznała Wydziałowi uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego Nauk o Zdrowiu.

Od roku akademickiego 2013/2014 na Wydziale prowadzone są studia trzeciego stopnia w dziedzinie nauk o zdrowiu.

Działalność naukowa Wydziału Nauk o Zdrowiu finansowana jest z dotacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na działalność statutową oraz z krajowych i zagranicznych środków uzyskiwanych w ramach projektów Narodowego Centrum Nauki, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz programów ramowych Komisji Europejskiej i innych programów zagranicznych.

Środki przyznane przez MNiSW przeznaczone są zgodnie z wewnętrznym regulaminem UJ CM na realizację projektów naukowo-badawczych zgłaszanych w wewnętrznym trybie konkursowym.

Uczelnia wspiera realizację przedsięwzięć badawczych o charakterze interdyscyplinarnym poprzez: inicjowanie i wspieranie badań naukowych podejmowanych przez pracowników zatrudnionych na stanowiskach naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych poprzez zapewnienie systemu finansowania działań prowadzonych przez poszczególnych pracowników (zwłaszcza dofinansowania udziału w międzyuczelnianych projektach badawczych) w oparciu o środki własne, jak i pomoc przy uzyskiwaniu środków ze źródeł zewnętrznych.

Wydział Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Jagiellońskiego - Collegium Medicum prowadzi badania naukowe w obszarze nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej. W swej działalności badawczej Wydział podejmuje tematykę interdyscyplinarnego podejścia do profilaktyki zdrowotnej, diagnostyki, leczenia, opieki i rehabilitacji. Pracownicy specjalizują się w badaniach nad zagadnieniami organizacji i ekonomiki zdrowia, gospodarki farmaceutykami i materiałami medycznymi, informatyzacji oraz problemów upowszechniania informacji w ochronie zdrowia.

Na Wydziale prowadzone są także zaawansowane badania naukowe z zakresu biologii medycznej, w tym: immunologii, biologii komórki, endokrynologii rozrodu, fizjologii i patofizjologii układu trawienia, ergonomii i wysiłku fizycznego, a także studia nad wpływem na zdrowie człowieka czynników występujących w środowisku, w tym badania z zakresu dietetyki oraz epidemiologii chorób układu oddechowego i układu krążenia.

Wydział rozwija działalność dotyczącą upowszechniania wiedzy m.in. w zakresie pielęgniarstwa klinicznego, internistycznego i środowiskowego, położnictwa i chorób kobiecych,

epidemiologii, promocji zdrowia, problemów zdrowia środowiskowego, postępowania o charakterze ratowniczym w stanach nagłego zagrożenia życia, wypadkach i katastrofach, psychologii zdrowia i pedagogiki medycznej.

W swojej działalności naukowej pracownicy Wydziału podejmują także zagadnienia dotyczące wymiany i obiegu informacji w systemie opieki zdrowotnej, usprawnień w funkcjonowaniu zakładów opieki zdrowotnej oraz ekonomiki zdrowia. Prowadzone są analizy krajowej i międzynarodowej polityki zdrowotnej oraz komparacja różnorodnych aspektów prawa wspólnotowego i polskiego.

Pracownicy Instytutu Pielęgniarstwa i Położnictwa WNZ w latach 2010-2014 zrealizowali lub realizują nadal 82 projekty badawcze, w tym:

- 2 projekty europejskie (7. Projekt Ramowy HEALTH-F2-2009-223468 oraz Central and Eastern Europe Advanced Certified Program in Research Ethics (part of NIH Research Grant R25-TW 7085),
- 8 grantów finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki (NCN), w tym 4 projekty OPUS, 3 SONATA, 1 eContentPlus,
- 1 grant finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR),
- 3 projekty badawcze własne finansowane przez NCN i Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW),
- 3 projekty Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki finansowane przez MNiSW,
- 1 projekt Iuventus Plus finansowany ze źródeł MNiSW,
- 61 projektów statutowych finansowanych ze środków MNiSW w tym:
 - 20 projektów stanowiących dotacje celową na rozwój młodych naukowców,
 - 41 projektów obejmujących dotację na utrzymanie potencjału badawczego.
- 3 projekty badawcze finansowane ze źródeł własnych.

Główne tematy projektów badawczych są związane z obszarami nauk medycznych, nauk o zdrowiu i kulturze fizycznej, naukami podstawowymi i humanistycznymi. Tematyka projektów dotyczyła między innymi:

- Prognozowania w pielęgniarstwie (planowania zasobów ludzkich w pielęgniarstwie).
- Opracowania i budowy zintegrowanego systemu wspomagania opieki przewlekłej SWOP opartego na sieciach łączności ruchomej.
- Filozofii opieki hospicyjno-paliatywnej.
- Zasad w badaniach etycznych.
- Relacji lekarz-pacjent: modele – uwarunkowania – dylematy etyczne.
- Oceny funkcjonowania chorych na cukrzycę typu 2.
- Wczesnej interwencji psychologicznej stymulującej pojawienie się zmian rozwojowych u pacjentów po doświadczeniach urazowych dotyczących stanu zdrowia.
- Komunikacji terapeutycznej z pacjentem i jego rodziną.
- Oceny procesów poznawczych osób po 60 roku życia operowanych w znieczuleniu ogólnym.
- Wsparcia udzielanego przez pielęgniarki i wsparcia oczekiwanego przez pacjenta z chorobą nowotworową jako czynnika determinującego akceptację choroby i reakcję na nią.
- Wpływu diet przemysłowych podawanych drogą doustną na stan odżywienia u osób w wieku podeszłym.
- Czynników ryzyka chorób układu sercowo-naczyniowego wśród przedstawicieli wybranych religii na terenie Polski.

- Roli zasobów osobistych w zaprzestaniu palenia papierosów przez pacjentów z POChP.
- Zasad prowadzenia biomedycznych badań naukowych z udziałem ludzi. Wybrane zagadnienia bioetyczne.
- Rola IL-17A w pozytywnej regulacji odpowiedzi komórkowej w modelu nadwrażliwości kontaktowej.
- Wpływ naturalnej flory jelitowej na regulację reakcji nadwrażliwości kontaktowej (CS) u myszy.
- Neuroprotektoryjnego wpływu niskocząsteczkowych związków siarki na neurotoksyczność wywołaną podaniem kwasu 3-nitropiropionowego.
- Mechanizmy reakcji nadwrażliwości kontaktowej (CS) z udziałem komórek NK u myszy oraz jej negatywnej regulacji.
- Mechanizmy naskórną indukowanej supresji reakcji nadwrażliwości kontaktowej Tc1 CD8+ zależnej u myszy.
- Występowania grzybów w środowisku szpitalnym a potencjalnym ryzyko zakażeń grzybiczych.
- Kolonizacja rurek tracheotomijnych grzybami pleśniowymi a czystość mykologiczna środowiska pomieszczeń szpitalnych.

Główną bazą do prowadzenia badań w obszarach nauk medycznych, nauk o zdrowiu i kulturze fizycznej, nauk podstawowych oraz nauk humanistycznych jest Szpital Uniwersytecki oraz inne szpitale, z którymi Wydział posiada umowy o współpracę. Bazę stanowią także:

- Biblioteka Medyczna UJ CM oraz inne biblioteki UJ wraz z bazami danych.
- Wydział Lekarski Collegium Medicum jako partner w badaniach naukowych.
- Uczelnie mające siedzibę w Krakowie (np. AGH) oraz w kraju (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy) jako partnerzy w badaniach naukowych.
- przedstawiciele pracodawców (powołana Rada Pracodawców przy Wydziale Nauk o Zdrowiu) posiadają bazę do prowadzenia badań o implementacji praktycznej.
- szkoły różnego poziomu na terenie miasta Krakowa.
- zaplecze laboratoryjne Zakładu Fizjologii Medycznej Instytutu Fizjoterapii.
- zaplecze doświadczalno-badawcze Katedry Biologii Medycznej.

Instytut Pielęgniarstwa i Położnictwa w latach 2009-2014 był organizatorem i współorganizatorem 15 konferencji o zasięgu międzynarodowym i krajowym oraz planuje w dniach 11-12 września 2015 roku zorganizować międzynarodową konferencję naukowo-szkoleniową „Innowacyjność w kształceniu, praktyce pielęgniarstwa i w badaniach. 90 – lecie Uniwersyteckiej Szkoły Pielęgniarek i Opiekunek Zdrowia”.

Działalność naukowa nauczycieli akademickich przejawia się publikowaniem prac w czasopiśmie z punktacją IF i MNiSzW, pozycji zwartych, a także czynnym udziałem w konferencjach naukowych, sympozjach i zjazdach. Wyniki badań wykorzystywane są w trakcie prowadzonych zajęć dydaktycznych, tworzeniu rekomendacji w ramach prac w towarzystwach naukowych w działalności praktycznej.

Przy Wydziale Nauk o Zdrowiu działa koło Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego, które organizuje spotkania naukowe dla środowiska pielęgniarstwa oraz studentów.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku pielęgniarstwo należą do wielu towarzystw naukowych i stowarzyszeń.

W okresie od 01.01.2011 - 31.10.2014 na kierunku pielęgniarstwo przygotowano 791 prac magisterskich. Dominującą tematyką była: jakość życia w chorobach przewlekłych, zachowania zdrowotne pacjentów z różnymi schorzeniami, wiedza pielęgniarek i studentów w zakresie działań profilaktycznych i leczniczych w ochronie zdrowia oraz zadania pielęgniarki jako edukatora dzieci, dorosłych w warunkach szpitalnych oraz środowisku domowym. Wyniki badań są wykorzystywane do poprawy jakości kształcenia pielęgniarek oraz optymalizacji opieki pielęgniarskiej.

Opieka naukowa nad studentami wyraża się również we wspólnych publikacjach nauczycieli akademickich i studentów w specjalistycznych czasopismach naukowych. Łącznie w latach 2010-2014 studenci byli współautorami 101 prac publikowanych w czasopismach o zasięgu krajowym i międzynarodowym zarówno w języku polskim jak i angielskimi oraz wygłosili 12 referatów (streszczenia zamieszczone w materiałach zjazdowych). Studenci uczestniczyli w prowadzeniu badań naukowych, gromadzeniu piśmiennictwa oraz w przygotowaniu zebranego materiału do analizy statystycznej i sporządzenia manuskryptu

Opieka naukowa nad studentami studiów drugiego stopnia, praca w Studenckich Kołach Naukowych, możliwość rozwoju własnych zainteresowań są czynnikami motywującym do podejmowania przez nich studiów trzeciego stopnia (aktualnie 7 osób z kierunku pielęgniarstwo studiuje na studiach trzeciego stopnia na WNZ i 2 na WL).

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴ wyróżniająco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Uczelnia prowadzi bardzo szeroko zakrojone badania naukowe. Rezultaty tych badań zdecydowanie wpływają na jakość kształcenia z uwagi na fakt, że ich rezultaty są wykorzystywane w procesie kształcenia. Podkreślenia wymaga również fakt, że jednostka stwarza studentom bardzo duże możliwości uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

Wszelkie informacje dotyczące rekrutacji na kierunki prowadzone w Uniwersytecie Jagiellońskim, w tym na pielęgniarstwo, są dostępne na portalu Rekrutacja UJ. Strona zawiera wszystkie istotne informacje z punktu widzenia kandydata na studia: zasady dotyczące konkretnych kierunków, terminarz, wykaz opłat, listę wymaganych dokumentów oraz przydatne zakładki „na skróty”, „rekrutacja – krok po kroku” oraz „pytania i odpowiedzi”. Przewidziano także wersję w języku angielskim i rosyjskim dla obcokrajowców. Warto podkreślić, że strona jest nie tylko bogata w treść, ale również bardzo przejrzysta i intuicyjna dla odwiedzającego.

Przy rekrutacji na studia pierwszego stopnia wizytowanego kierunku, podstawę stanowi średnia ważona z przedmiotów maturalnych: biologia (z wagą 2), język polski (z wagą 1).

Do podjęcia studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo upoważnione są osoby legitymujące się dyplomem ukończenia studiów I stopnia na kierunku pielęgniarstwo.

Wszyscy kandydaci dokonując wpisu na te studia otrzymają skierowanie na badania lekarskie przeprowadzane przez lekarza medycyny pracy. Kandydaci są zobowiązani do dostarczenia do uczelni zaświadczenia lekarskiego w terminie określonym przez harmonogram rekrutacji (zakładka

„Terminy”). Niedopełnienie tego obowiązku przez kandydata uniemożliwia kandydatowi rozpoczęcie studiów.

Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA pozytywnie ocenili przebieg procesu rekrutacyjnego. Stwierdzili oni, że wymogi rekrutacyjne również w kontekście równości szans nie budzą żadnych zastrzeżeń, odnieśli się również pozytywnie do przedmiotów maturalnych i ich wag.

2) System oceny studentów jest zorientowany na proces uczenia się. Zasady zaliczania przedmiotów (oceny efektów kształcenia) są określone w Regulaminie studiów z 2012 roku. Regulamin określa także zasady zaliczania roku studiów oraz ukończenia studiów, w tym przepisy regulujące prace i egzaminy dyplomowe. Zgodnie z nim prowadzący zajęcia określa zasady zaliczenia przedmiotu, a także sposób obliczania oceny w przypadku przedmiotu, w skład którego wchodzi kilka form zajęć, poprzez system USOS oraz ustnie na pierwszych zajęciach. W Regulaminie przewidziano ustalenie terminów zaliczeń i egzaminów przez prowadzącego zajęcia nie później niż na miesiąc przed sesją egzaminacyjną. Określono również zasady związane z egzaminami poprawkowymi oraz przeprowadzaniem egzaminów komisyjnych, w przypadku nieprawidłowości w czasie trwania egzaminu lub wykraczania jego zakresu poza treści określone w sylabusie. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA potwierdzili przestrzeganie tych regulacji. Bardzo dobrze można ocenić postanowienia rozszerzające grono wnioskodawców egzaminu komisyjnego o organ samorządu studenckiego (gdy student obawia się wnioskować osobiście) i samego egzaminatora (gdy przykładowo po egzaminie stwierdzono nieprawidłowości). Na podstawie analizy własnej Regulaminu można stwierdzić, że zawiera zapisy wspomagające przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen. Pozytywne wnioski można również wyciągnąć po zapoznaniu się z przykładowymi sylabusami, które zrozumiale i dość precyzyjnie określają warunki zaliczenia przedmiotów.

Studenci uczestniczący w spotkaniu nie zgłaszali uwag co do funkcjonowania systemu oceny osiągnięć. Stwierdzili również, że wymagania określone w sylabusach są dla nich zrozumiałe. Mieli również świadomość przysługującego prawa do egzaminu komisyjnego, ale przyznają, że nie korzystali z niego. Jako powód studenci podali brak sytuacji problemowych.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA przyznali, że w zdecydowanej większości przypadków są oceniani obiektywnie.

Poza zaliczeniami i egzaminami końcowymi w ramach prowadzonych modułów, wiedza i umiejętności są weryfikowane na bieżąco w ramach weryfikacji cząstkowej za pomocą kolokwii, odpowiedzi ustnych, prac domowych.

3) Studenci ocenianego kierunku mają możliwość wzięcia udziału w szeregu programach mobilności międzynarodowej (m.in. Erasmus), a także w wymianie krajowej (program MOST). Wydział Nauk o Zdrowiu współpracuje również, poza wymienionymi powyżej programami, z kilkudziesięcioma szkołami wyższymi z Europy.

Informacje o mobilności można zasięgnąć z uczelnianego portalu *Biura Obsługi Studentów Zagranicznych*, a także z zakładki *Mobilność Studentów* dostępnej na stronie Wydziału.

Studenci pielęgniarstwa mogą w ramach wymian wyjechać do Francji, Belgii, Finlandii czy Słowenii. Studenci wizytowanego kierunku niechętnie biorą udział w programach wymian. W latach 2012 - 2014 w ramach programu LLP Erasmus wyjechało kolejno 5, 2 i 3 studentów, a przyjechało jedynie

dwóch. Te niewielkie liczby wynikają zdaniem studentów po części z oferty krajów, do których można wyjechać, a po części ze specyfiki kierunku pielęgniarstwo.

Studenci biorący udział w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wykazali, że posiadają dużą wiedzę dotyczącą punktów ECTS. Potrafili także wskazać cele istnienia systemu ECTS, wskazując na wymiany zagraniczne oraz mierzenie nakładu pracy studenta potrzebnego do zaliczenia przedmiotu. Studenci byli w stanie podać szacunkową wartość nakładu pracy określoną przez jeden punkt ECTS.

W opinii studentów prowadzona przez Jednostkę współpraca międzynarodowa pozytywnie wpływa na możliwość osiągania przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W ramach współpracy podejmowane są działania dotyczące wspólnych projektów naukowych, warsztatów, wspólnych publikacji i konferencji oraz wzajemnej wymiany studentów i nauczycieli akademickich, co przekłada się na atrakcyjność procesu kształcenia oraz pozytywnie wpływa na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Studenci mają również możliwość odbywania praktyk zagranicznych.

4). Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość korzystania z szeregu narzędzi wsparcia dydaktycznego. Studenci zapytani o dostępność nauczycieli poza zajęciami, odpowiedzieli, że konsultacje w zdecydowanej większości są konsekwentnie realizowane.

Kolejną poruszaną w czasie spotkania kwestią była liczebność grup, która zdaniem studentów jest odpowiednia i pozwala na komfortowe prowadzenie zajęć. Studenci są zadowoleni również z form zajęć oraz ich proporcji w programie studiów.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili krytyczne uwagi dotyczące braków w ofercie kierunku specjalistycznych kursów, np. z pierwszej pomocy.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA dosyć krytycznie wypowiedzieli się na temat funkcjonowania systemu USOS. Zdaniem studentów system na co dzień funkcjonuje poprawnie, jednak w momencie rejestracji na przedmioty często dochodzi do zawieszenia serwerów systemu, a zapisanie się na wybrany kurs to często kwestia przypadku. Studenci przyznali, że nie zgłaszali problemu do władz, ale świadomość o nieprawidłowym funkcjonowaniu niektórych elementów systemu informatycznego jest powszechna. Władze Wydziału znają ten problem i częściowo udało się już złagodzić przez reorganizację procesu zapisów. Studentom nie odpowiada jednak również system zapisów bazujący na zasadzie "kto pierwszy ten lepszy". Znamiennym jest przykład studenta, który może nawet przez kilka lat przygotowywać materiały do pracy dyplomowej, ale możliwość jej napisania u wybranego promotora pozostaje kwestią przypadku. Podobnie jest z przedmiotami do wyboru.

Z częściową krytyką spotkała się organizacja planu zajęć. Zdarza się, że niektórych dniach pojawiają się kilkugodzinne przerwy, a dodatkowo zajęcia mogą się zacząć wcześniej rano i skończyć wieczorem. Zdaniem studentów utrudnia to planowanie dnia i wymusza pozostanie cały dzień na uczelni. Niekorzystny układ planu jest szczególnie problematyczny dla pracujących studentów studiów niestacjonarnych, których zajęcia rozpoczynają się już w piątek wczesnym popołudniem, kiedy studenci ci są jeszcze w pracy. Władze znają ten problem i starają się układać plan w sposób korzystny dla studentów.

Studenci jednogłośnie stwierdzili, że osoby ambitne naukowo mają możliwość dodatkowego rozwoju poprzez prowadzenie badań wykraczających poza zakres studiów i przygotowania artykułów naukowych. Nie ma większych przeszkód, natomiast wśród uczestników spotkania nie było większego zainteresowania taką formą aktywności.

Studenci ocenili sylabusy jako dobrze przygotowane, zarówno pod kątem formy jak i zawartości. Sylabusy zawierają wiele informacji o przedmiocie, osobie prowadzącej kurs, wymaganiach do zaliczeniach, zalecanej literaturze etc. Studenci wiedzą, że mogą znaleźć je w systemie USOS.

Na podstawie spotkania ze studentami oraz analizy *Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych Uniwersytetu Jagiellońskiego* z dnia 17 września 2014 roku, można stwierdzić, że system pomocy materialnej na kierunku funkcjonuje bardzo dobrze. Studenci mają zapewniony dostęp do wszystkich form pomocy przewidzianych w ustawie prawo o szkolnictwie wyższym na sprawiedliwych i przejrzystych zasadach.

Zgodnie z informacjami zawartymi na stronie Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego Wydziału Nauk o Zdrowiu UJ w jej skład wchodzi dwunastu studentów, w tym studenci wizytowanego kierunku. Samorząd, poza zadaniami ustawowymi, zajmuje się inicjatywami rekreacyjno - kulturalnymi skierowanymi do studentów wydziałowych, prowadzi też zajęcia pokazowe dla przyszłych studentów. Członkowie samorządu na bieżąco starają się również udzielać informacji i odpowiadać na pytania studentów, którzy jednak korzystają raczej ze wsparcia starostów. Podczas spotkania studenci nie krytykowali jego działań, ale nie pojawiły się też głosy pochwały. Studenci poproszeni o wskazanie kilku inicjatyw realizowanych przez samorząd wykazali się niską wiedzą na temat działań samorządu. Przedstawiciele Samorządu wyjaśnili, że w ich ocenie wynika to z niskiego zainteresowania studentów życiem Wydziału. Komunikacja samorządu ze studentami wydziału odbywa się poprzez środki elektroniczne: stronę internetową oraz konto na portalu społecznościowym. Członkowie samorządu w czasie rozmów przyznali, że starają się również promować inicjatywy lub informacje ogólnouczelnianego zarządu. Członkowie samorządu z łatwością wskazali przykłady ich działań w ramach wpływania na proces kształcenia, takie jak np. ich uwzględnione opinie co do szacowania ECTS, czy określania efektów kształcenia. Studenci wypowiadają się też na Radzie Wydziału, a ich ostatnia interwencja dotyczyła kwestii niewyciągania konsekwencji wobec ocenianego nauczyciela w sytuacji niewielkiej liczby wypełnionych ankiet.

Przechodząc do oceny relacji władz dziekańskich z samorządem trzeba zaznaczyć, że jego przedstawiciele bardzo pozytywnie ocenili współpracę i partnerską relację z władzami dziekańskim. Stwierdzili także, że nastawienie władz można określić jako prostudenckie i choć nie każdą zgłoszoną inicjatywę da się wdrożyć, to za każdym razem są wysłuchiwanie.

Udzielanie osobom niepełnosprawnym wsparcia w dostępie do edukacji opisano w rozdziale nr 3.

Studenci pielęgniarstwa krytycznie oceniają poziom obsługi administracyjnej świadczonej w dziekanacie. Studenci uznają obsługę w dziekanacie za nieprzyjazną.

Informacje o praktykach i stażach studenci mogą zaczerpnąć z Sekcji Karier UJ, jest to ogólnouczelniana jednostka. Oferta jest bogata, ale skierowana do wszystkich studentów Uniwersytetu, nie ma więc charakteru specjalistycznego. Studenci wizytowanego kierunku korzystają przede wszystkim z oferty Wydziału w ramach praktyk obowiązkowych i nie znajdują czasu na realizację dodatkowych staży ze względu na specyfikę kierunku, na którym realizuje się bardzo dużą liczbę godzin.

Indywidualny tok studiów jest też rozwiązaniem skierowanym do osób wybitnie uzdolnionych. Studenci wyrazili brak zainteresowania tym mechanizmem ze względu na dużą ilość zajęć w ramach normalnego toku studiów. Jest to jednak możliwość znana studentom pielęgniarstwa.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ **w pełni**

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans.**
- 2) W ogólnej opinii system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, a wymagania w nim określone są wystandaryzowane**
- 3) Studenci mają zapewnioną możliwość udziału w programach wymiany międzynarodowej i biorą w nich udział.**
- 4) Studenci mają zapewnioną opiekę naukową na wysokim poziomie, dobrą opiekę dydaktyczną oraz materialną, są poinformowani o możliwości ubiegania się o świadczenia z Funduszu Pomocy Materialnej.**

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Struktura wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Uniwersytecie Jagiellońskim obejmuje 3 poziomy.

Na poziomie Uczelni jest to Uczelniany System Doskonalenia Jakości Kształcenia (USDJK), który został wprowadzony uchwałą Senatu nr 33/V/2010 z dnia 26 maja 2010 r.

Nadzór nad wszystkimi sprawami związanymi z systemem doskonalenia jakości kształcenia na poziomie Uczelni pełni Rektor UJ. Natomiast działania podejmowane w odniesieniu do jakości kształcenia w zakresie:

- zarządzania – są w kompetencji Prorektora UJ ds. dydaktyki, Stałej Senackiej Komisji ds. Nauczania i Stałej Komisji ds. Rozwoju Dydaktyki i Jakości Kształcenia UJ,

- wdrożeń – są w kompetencji Pełnomocnika Rektora ds. doskonalenia jakości kształcenia i Pełnomocnika Rektora UJ ds. systemu informacji o ofercie edukacyjnej, Uczelnianego Zespołu Doskonalenia Jakości Kształcenia.

- ewaluacji – są w kompetencji Pełnomocnika Rektora ds. ewaluacji jakości kształcenia i Zespołu ds. analiz jakości kształcenia i Działu Nauczania UJ, Sekcja ds. Dydaktyki i Karier Akademickich.

System obejmuje działania dotyczące opracowania polityki doskonalenia jakości kształcenia na Uczelni, monitorowania procesu dydaktycznego i inicjowania działań zmierzających do doskonalenia jakości kształcenia, tworzenie spójnych mechanizmów monitorowania procesu dydaktycznego, zarządzanie systemem i wdrażanie nowych rozwiązań oraz tworzenie skutecznych, przejrzystych procedur w wyżej wymienionych zakresach działania.

W ramach USDJK prowadzona jest ewaluacja jakości kształcenia, która obejmuje:

1. Ocenę zajęć dydaktycznych, w której mają możliwość uczestniczenia wszyscy studenci danego kierunku studiów.
2. Okresowy przegląd pracy administracji.
3. Barometr Satysfakcji Studenckiej – zadowolenie z ogólnych warunków studiowania.
4. Ocena kursu Ars Docendi – ocena umiejętności dydaktycznych nauczycieli.
5. Monitorowanie Aktywności i Kompetencji Studentów UJ.
6. Monitorowanie losów absolwentów studiów - prowadzi Sekcja ds. Dydaktyki i Karier Akademickich CM
7. Badanie kandydatów na studia (poznanie profilu kandydata, źródeł informacji o studiach, przygotowanie oferty dostosowanej do potrzeb i oczekiwań).

W ramach projektu „Harmonizacja zarządzania dydaktyką na Uniwersytecie Jagiellońskim (HaZarD) współfinansowanego z ze środków Unii Europejskiej na Uczelni opracowano 18 procedur dotyczących procesu kształcenia. W/w procedury zostały spisane w publikacji „Procesy i procedury zarządzania na Uniwersytecie Jagiellońskim”. Procedury te dotyczą wyżej wymienionych obszarów działania.

Na poziomie Uczelni przeprowadza się między innymi ankietę studencką dotyczącą oceny zajęć dydaktycznych i kadry akademickiej. Wyniki ankiety opracowane dla całej Uczelni przekazywane są do poszczególnych Wydziałowych Zespołów Doskonalenia Jakości Kształcenia. Na podstawie tego opracowania, w wydziałach sporządza się raporty w odniesieniu do kierunków prowadzonych w wydziałach i zatrudnionej kadry. Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu przekazuje wyniki ocen Dyrektorom Instytutów/Kierownikowi Zakładu Ratownictwa Medycznego. Każdy nauczyciel przez system USOS ma możliwość zapoznania się wynikami swoich ocen. Najlepiej ocenionych nauczycieli Dziekan wskazuje do nagrody Rektora (i informuje o tym kierowników). W przypadku najniżej ocenionych pracowników – Dziekan zleca kierownikom jednostek przeprowadzenie rozmów z danym nauczycielem i przekazanie Dziekanowi zwrotnej informacji odnośnie jej wyników. Następnie Dziekan spotyka się z kierownikiem i danym pracownikiem na rozmowie oceniającej, podczas której wspólnie wypracowany zostaje sposób poprawy i uzupełnienia deficytowych obszarów umiejętności dydaktycznych. Procedury w tym zakresie ustalają WZDJK i KZDJK, na przykład w przypadku ocen

poniżej 4,0 i negatywnych komentarzy kierownik podejmuje decyzję o hospitacji zajęć i skierowaniu nauczyciela na szkolenie dydaktyczne (raport z ostatniego roku przedstawiono ZO).

Studenci uczestniczący w spotkaniu z ZO nie posiadają wiedzy na temat działalności samorządu w zakresie jakości kształcenia, wiedzą jednak, że mogą zgłaszać się do swoich reprezentantów z wszelkimi problemami. Mają również świadomość, że mogą wyrazić swoje opinie na temat procesu kształcenia za pomocą ankiety elektronicznej (e-ankieta). W ramach tego badania studenci bardzo szczegółowo oceniają zajęcia oraz prowadzącego po każdym odbytym semestrze. Kwestionariusz ankiety pozwala na wystawienie bardzo rzetelnej oceny na temat wielu różnych kwestii związanych z procesem kształcenia. Ankietyzacja, w tym tzw. Barometr Satysfakcji, bada satysfakcję studentów odnośnie infrastruktury. Wśród studentów obecnych na spotkaniu panuje opinia, że mają oni wpływ na decyzje związane z procesem kształcenia i dostrzegają pewne efekty podejmowanych przez siebie działań, jednak nie jest ich wiele. Również Władze dostrzegają ten problem, tłumacząc to niską responsywnością ankiet. Studenci wyrazili liczne obawy co do swojej anonimowości w trakcie wypełniania ankiet, co wynika nie z braku zaufania do zabezpieczeń technicznych infrastruktury informatycznej, ale wypowiedzi niektórych prowadzących, sugerujących, że prowadzący mogą ustalić, kto jest autorem ankiety. Należy zarekomendować monitorowanie tego zjawiska i podjęcie prób jego wyeliminowania, gdyż wypowiedzi prowadzących mogą w istotny sposób podważać zaufanie studentów do anonimowości procesu ankietyzacji. W tym aspekcie warto również wskazać, że niektórzy prowadzący wprowadzają własne ankiety, których zadaniem jest dostarczenie dodatkowych informacji od studentów na temat przedmiotu. Studentom nie odpowiada jednak fakt, że w ramach takiej ankietyzacji, prowadzonej w trakcie zajęć, niektórzy prowadzący wymagają podawania numeru indeksu. Należy wyraźnie zasygnalizować, że zagwarantowanie anonimowości wiązać się musi nie tylko z jej technicznym umożliwieniem, ale również z wytworzeniem odpowiedniej kultury i wewnętrznej polityki, w ramach której anonimowość przy wyrażaniu opinii powinna być standardem.

Samorząd miał istotny wkład w stworzenie wzorów kwestionariuszy ankietowych zarówno na szczeblu uczelnianym jak i wydziałowym (w kwestionariuszu, oprócz pytań ogólnouczelnianych, znajdują się również pytania przygotowane przez organy Wydziału). Przedstawiciele samorządu doprowadzili przykładowo do uproszczenia ankiety poprzez ograniczenie liczby pytań do niezbędnego minimum. Studenci biorą czynny udział w ewaluacji wyników ankietyzacji, gdzie oprócz analizy wyników dyskutuje się na temat dalszych działań.

Studenci, w tym przedstawiciele samorządu, nie znają żadnej możliwości anonimowego zgłaszania swoich opinii i uwag poza systemem ankietyzacji, w tym w sytuacjach nagłych. Rozwiązanie takie pełni może elektroniczna skrzynka pocztowa lub skrzynka fizyczna zamontowana pod dziekanatem.

Nadzór nad funkcjonowaniem Wewnętrznego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia na poziomie Wydziału Nauk o Zdrowiu pełni Dziekan Wydziału.

Wydziały mają bardzo dużą autonomię w zakresie działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Mają obowiązek stosowania wyżej wymienionych procedur ogólnouczelnianych, natomiast same organizują wewnątrz wydziałową strukturę i ustalają procedury i narzędzia służące monitorowaniu i doskonaleniu jakości kształcenia w odniesieniu do specyfiki kierunków prowadzonych w Wydziale.

Zadania Systemu na Wydziale Nauk o Zdrowiu wypełnia Wydziałowy Zespół Doskonalenia Jakości Kształcenia (WZDJK), który został powołany Uchwałą Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu nr III/6/2013 z dnia 6 marca 2013 r. na lata 2012-2016. W skład WZDJK wchodzi: przewodniczący, który równocześnie pełni funkcję Pełnomocnika Dziekana ds. doskonalenia jakości kształcenia, Pełnomocnik Dziekana ds. ewaluacji jakości kształcenia, przedstawiciel nauczycieli, przedstawiciel studentów (1 osoba), przedstawiciel doktorantów (1 osoba) i administracji oraz przedstawiciel pracodawców (1 osoba).

Pełnomocnik Dziekana ds. doskonalenia jakości kształcenia wchodzi w skład Uczelnianego Zespołu Doskonalenia Jakości Kształcenia, co ma na celu lepszą wymianę informacji.

Na każdym kierunku prowadzonym w Wydziale Nauk o Zdrowiu (w tym na kierunku Pielęgniarstwo) działa Kierunkowy Zespół Doskonalenia Jakości Kształcenia. W zespołach kierunkowych, oprócz nauczycieli akademickich jest po 2 studentów kierunku oraz 1 osoba należąca do grona interesariuszy zewnętrznych.

W realizacji polityki jakości na Wydziale biorą udział praktycznie wszyscy nauczyciele akademicy. Sprzyja temu kilka czynników. Między innymi sprzyja temu fakt, że członkami zespołów kierunkowych są nauczyciele akademicy, autorzy sylabusów prowadzący zajęcia ze studentami, a liczba zespołów oraz liczba ich członków powoduje, że demokratyzacja systemu na Wydziale jest bardzo duża. Kolejny czynnik to prowadzona przez władze Wydziału oraz WZDJK polityka informacyjna i działania promujące doskonalenie jakości kształcenia.

Zespoły Doskonalenia Jakości Kształcenia działają w oparciu o zatwierdzone regulaminy, a terminy comiesięcznych posiedzeń są ustalane z góry na cały rok akademicki. Z każdego posiedzenia sporządzana jest lista obecności i protokół w wersji elektronicznej i papierowej. Zespół oceniający zapoznał się z protokołami ze spotkań. Na spotkaniach omawiane są procedury i nowe kierunki działania na rzecz jakości kształcenia. Z analizy list obecności wynika, że w spotkaniach biorą udział przedstawiciele studentów i interesariuszy zewnętrznych.

Na Wydziale Nauk o Zdrowiu jest następująca odpowiedzialność za podejmowane działania w zakresie jakości:

- zarządzania – są w kompetencji Prodziekana ds. dydaktycznych i studenckich, Wydziałowej Komisji ds. Nauczania,
- wdrożenia – są w kompetencji Pełnomocnika Dziekana ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia, Wydziałowego Zespołu Doskonalenia Jakości Kształcenia i Zespołów działających na wszystkich prowadzonych kierunkowych studiów oraz na studiach trzeciego stopnia,
- ewaluacji – znajduje się w kompetencji Pełnomocnika Dziekana ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia i Pełnomocnika Dziekana ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia.

Do zadań Kierunkowego Zespołu Doskonalenia Jakości Kształcenia na określonym kierunku studiów należy między innymi:

- 1) opracowanie celów strategicznych i operacyjnych jakości kształcenia oraz systematyczne

doskonalenia jakości kształcenia na kierunku studiów uwzględniające: procedury zapewnienia jakości kształcenia, współpracę z nauczycielami, pracownikami administracji, studentami, pracodawcami i innymi interesariuszami zewnętrznymi, opracowanie planu zadaniowego realizacji polityki jakości, analizę stopnia realizacji celów kształcenia i osiągania przez studentów założonych efektów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym,

2) zgłaszanie propozycji zmian w planach i programach kształcenia na kierunku studiów wraz z ich uzasadnieniem do Wydziałowej Komisji ds. Nauczania,

3) opracowanie planów i harmonogramów realizacji działań naprawczych na kierunku wynikających z przeprowadzonej analizy oraz danych dostarczonych przez WZDJK.

Analiza jakości kształcenia na Wydziale Nauk o Zdrowiu zawarta jest w raportach sporządzanych corocznie przez poszczególne Zespoły kierunkowe według ustalonego wzoru. Raporty te przekazywane są Dziekanowi Wydziału Nauk o Zdrowiu do 15 grudnia każdego roku. Co 4 lata do dnia 30 grudnia danego roku sporządzane są raporty zbiorcze. Raport roczny zawiera między innymi: opis wykonanych działań w zakresie: przeglądu planów i programów studiów wraz z ECTS, oceny losowo wybranych prac dyplomowych oraz analizy: losów absolwentów studiów, satysfakcji studentów ze studiowania, ocen uzyskanych w sesji egzaminacyjnej i z dyplomowania. Ponadto w raporcie jest przedstawiony program naprawczy.

Zgodnie z Uchwałą nr 2/I/2012 Senatu UJ z dnia 25 stycznia 2012 roku w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych UJ w zakresie projektowania programów kształcenia dla studiów pierwszego oraz drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich, studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających oraz Uchwałą nr 86/V/2014 Senatu UJ z dnia 28 maja 2014 w sprawie zmiany Uchwały nr 2/I/2012 *Senatu UJ* Dziekan Wydziału raz w roku przedstawia na posiedzeniu Rady Wydziału wyniki analizy jakości kształcenia i podjętych uprzednio działań i przygotowany do realizacji w kolejnym roku program naprawczy i doskonalący.

W raportach przygotowywanych przez Kierunkowe Zespoły Doskonalenia Jakości Kształcenia zawarte są także zalecenia i wskazówki do działań naprawczych, które są wynikiem analiz jakości kształcenia przeprowadzonych zgodnie z procedurami ogólnouczelnianymi.

Cykliczność i systematyczność dokonywania analizy i oceny jakości kształcenia w Wydziale, powoduje, że nie ma potrzeby wdrażania specjalnych metod monitorowania skuteczności działań naprawczych – jest to dokonywane w kolejnym roku. Każdy raport roczny rozpoczyna się od oceny skuteczności wdrożonych przed rokiem działań naprawczych i doskonalących.

Wszystkie podejmowane w Uczelni działania i informacje w zakresie rozwoju polityki jakości zamieszczone są na stronie internetowej www.uj.edu.pl w zakładce *dydaktyka* oraz *jakość kształcenia*, jak również na stronie www.sdka.cm.uj.edu.pl i <https://intranet.cm-uj.krakow.pl/druki/druki.php> (biblioteka druków). Bezpośrednia wymiana informacji jest możliwa w ramach Tygodnia Jakości organizowanego z inicjatywy USDJK corocznie w grudniu oraz w ramach Dni Kariery UJ CM w okresie marzec – kwiecień, które w Collegium Medicum koordynowane są przez Sekcję ds. Dydaktyki i Karier Akademickich CM i organizacje studenckie. W ramach tych przedsięwzięć odbywają się szkolenia dla nauczycieli i studentów, spotkania z pracownikami i studentami na wydziałach celem dyskusji nad doskonaleniem systemu jakości kształcenia. Każdorazowo wydarzenia

te podlegają ewaluacji z zastosowaniem metody ankietowej. Analiza i wnioski z tej oceny służą do planowania kolejnych przedsięwzięć z zakresu doskonalenia jakości kształcenia.

Podsumowując, na Uczelni, Wydziale i na kierunku wdrożono przejrzystą strukturę zarządzania jakością kształcenia, określono zadania na każdym poziomie zarządzania jakością, wskazano struktury i osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań oraz opracowano sprawny system przepływu informacji.

Członkowie WZDJK opracowali Dokumentację Wewnętrznego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia na podstawie obowiązujących przepisów prawnych i regulacji wewnątrzuniwersyteckich. Dokumentacja została zamieszczona na stronie internetowej Wydziału pod adresem www.wnz.uj.edu.pl w zakładce jakość kształcenia.

Dokumentacja obejmuje: wprowadzenie, słownik wybranych terminów i regulacje prawne odnoszące się do jakości kształcenia, strukturę Uczelnianego i Wydziałowego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia, cele wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia oraz 26 procedur wydziałowych pogrupowanych w 6 obszarów:

1) **program kształcenia** (obejmuje 10 procedur: tworzenie i zatwierdzanie programów kształcenia, bieżące zmiany w programie i planie studiów, realizacja zajęć dydaktycznych w formie tradycyjnej, tworzenie i prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, indywidualny program i plan studiów (ITS), okresowy przegląd ITS, weryfikacja osiągnięcia założonych efektów kształcenia, realizacja praktyk/praktyk zawodowych, monitorowanie procedury dyplomowania, roczny i okresowy przegląd planów i programów kształcenia).

Zasady odbywania studiów w UJ, w tym na ocenianym kierunku, obejmujące także metody weryfikacji efektów kształcenia opisane są w Regulaminie studiów. Dyplomowanie jest końcowym etapem weryfikacji osiągnięcia założonych efektów kształcenia na danym poziomie i kierunku studiów. Zasady dyplomowania w zakresie ogólnym i szczegółowym odnoszącym się do danego kierunku studiów określa Regulamin dyplomowania. Regulamin obejmuje również weryfikację samodzielności napisanej przez studenta pracy dyplomowej w ramach stosowanego systemu **plagiat.pl**.

2) **ocena i rozwój kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej** (obejmuje 4 procedury: hospitację zajęć dydaktycznych, ocenę zajęć dydaktycznych przez studentów, okresową ocenę nauczycieli akademickich, samoocenę kadry naukowej i naukowo-dydaktycznej).

Ocena nauczycieli akademickich i zajęć dydaktycznych przez wszystkich studentów i słuchaczy prowadzona jest w systemie USOSweb w formie badania ankietowego i została opisana powyżej. Akcja ankietowa odbywa się dwa razy w roku akademickim, w okresie ustalonym przez Sekcję Analiz Jakości Kształcenia UJ, przy czym winna rozpocząć się co najmniej 2 tygodnie przed pierwszym dniem sesji egzaminacyjnej.

Hospitacje zajęć prowadzone są według określonej procedury zawartej w Dokumentacji Wewnętrznego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia. Do wglądu ZO przedstawiono plany hospitacji na rok 2014/2015 oraz protokoły odbytych w latach poprzednich hospitacji, a także

korespondencję z jednostkami dotyczącymi wyników hospitacji w tych jednostkach i zastosowanych działań naprawczych i doskonalących.

Każdy nauczyciel podlega ocenie zgodnie z zapisem w Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. Obecnie opracowywane są nowe kryteria ocen pracowników. Zmiany są wynikiem uwag środowiska i oceny dokonanej przez WZDJK i polegają przede wszystkim na doprecyzowaniu uprzednio stosowanych kryteriów. Proponowane kryteria jasno określają wymagania w stosunku do nauczycielka akademickich zatrudnionych na poszczególnych stanowiskach oraz innych pracowników WNoZ. W szczególności doprecyzowano zapisy dotyczące oceny wyróżniającej – może ona być przyznana jedynie wówczas, gdy pracownik wykaże się działalnością wykraczającą poza jego standardowy zakres obowiązków.

3) **infrastruktura dydaktyczna** (obejmuje 2 procedury: monitorowanie bazy kształcenia teoretycznego, monitorowanie bazy kształcenia praktycznego),

4) **internacjonalizacja** (obejmuje 2 procedury: Europejski System Transferu Punktów (ECTS), mobilność studentów),

5) **tworzenie środowiska sprzyjającego studiowaniu** (obejmuje 5 procedur: barometr satysfakcji studenckiej, ocena zajęć dydaktycznych przez studentów, ocena pracowników administracji przez studentów, ocenę pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, wsparcie rozwoju naukowego studentów),

6) **współpraca z otoczeniem społecznym** (obejmuje 3 procedury: badanie kandydatów na studia, monitorowanie losów absolwentów studiów, ocena studentów przez pracowników zakładów opieki zdrowotnej i pracodawców). Badaniem losów absolwentów zajmuje się Sekcja ds. Dydaktyki i Karier Akademickich CM, która zapewnia również pomoc absolwentom w starcie na polu zawodowym, doradztwo w ukierunkowaniu ścieżki kariery. Badanie ma charakter ankietowy za pomocą Internetu (CAWI), w którym zindywidualizowany link do ankiety wypełnianej samodzielnie jest wysyłany w oparciu o wcześniej przygotowaną listę adresów e-mailowych. Corocznie, raport z tych badań jest publikowany na stronie internetowej UJ CM oraz w wersji elektronicznej przesyłany do Wydziału. Szczegółową analizę losów absolwentów kierunku corocznie dokonuje Kierunkowy Zespół Doskonalenia Jakości Kształcenia i zamieszcza w raportach rocznych z ewentualną propozycją dokonania zmian. Wyniki dotychczas przeprowadzonych ankiet nie wskazały na potrzebę dokonania zasadniczych zmian w programie kształcenia, ale na przykład w efekcie monitorowania losów zawodowych absolwentów zwrócono szczególną uwagę na tzw. kompetencje miękkie w programach kształcenia, które absolwenci bardzo wysoko ocenili i wskazali na konieczność doskonalenia metod dydaktycznych w tym zakresie. Obecnie na WNoZ przygotowywana jest nowa ankieta badania losów zawodowych absolwentów uwzględniająca uwagi do ankiety stosowanej poprzednio.

Analiza dokumentacji Wewnętrznego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia wskazuje, że każda z wyżej wymienionych procedur opracowana jest według tego samego schematu, tj. w każdej wskazano cel procedury, zapisano jej definicję, przedmiot i zakres, a także osoby odpowiedzialne i ich kompetencje. Wskazano także ramy czasowe procedur. Procedury obejmują wszystkie aspekty działań na rzecz jakości kształcenia. Ich stosowanie zapewnia najwyższą jakość kształcenia.

Do procedur stworzono odpowiednie narzędzia, w tym formularz oceny prac dyplomowych, kwestionariusz przyczyn rezygnacji studentów ze studiowania, kwestionariusz oceny miejsc do realizacji praktyk zawodowych, kartę oceny kwalifikacji zawodowych studenta, kartę oceny kwalifikacji absolwenta studiów, kryteria oceny pracowników zatrudnionych w Wydziale Nauk o Zdrowiu na stanowisku asystenta i adiunkta, kryteria doboru opiekuna/koordynatora praktyk zawodowych/zajęć praktycznych, procedurę rejestracji na przedmioty do wyboru i seminaria dyplomowe obowiązująca na Wydziale Nauk o Zdrowiu UJ CM, szczegółowe warunki i zasady przeniesienia z innej uczelni na Wydział Nauk o Zdrowiu, wzór okresowego raportu z przeglądu programu kształcenia na Wydziale Nauk o Zdrowiu UJ CM, wzór roczny raport z przeglądu programu kształcenia na Wydziale Nauk o Zdrowiu UJ CM, zakres obowiązków i kompetencji koordynatora rodzaju studiów, zakres obowiązków i kompetencji opiekuna roku, zakres obowiązków kierownika studiów, zasady dofinansowania udziału w konferencjach naukowych studentów wydziału nauk o zdrowiu UJ CM.

Analiza protokołów ze spotkań zespołów, analiza przedstawionych dokumentów, w tym raportów zespołów, korespondencji pomiędzy osobami odpowiedzialnymi za poszczególne działania na rzecz jakości kształcenia, informacje uzyskane podczas rozmowy z członkami Wydziałowego i Kierunkowych Zespołów Doskonalenia Jakości Kształcenia, a także analiza programów kształcenia pozwala na stwierdzenie, że opisane procedury są systematycznie stosowane, z każdej wyciągane są wnioski, które są podstawą działań naprawczych i doskonalących.

Podsumowując, wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce sformalizowany. Obejmuje wszystkie aspekty dotyczące jakości kształcenia, zapewnia regularną i kompleksową ocenę jakości kształcenia, planowanie i wdrażanie działań naprawczych oraz weryfikację skuteczności tych działań. System jest w pełni transparentny. Narzędzia stosowane do oceny jakości kształcenia są odpowiednie do określonego zakresu oceny i obejmują wszystkie czynniki istotne dla dokonania kompleksowej oceny w danych obszarze. Wewnętrzny System Doskonalenia Jakości Kształcenia stosowany w Wydziale Nauko Zdrowiu i na wszystkich kierunkach realizowanych w tym Wydziale może stanowić przykład dobrej praktyki.

2). W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą interesariusze wewnętrzni, nauczyciele i studenci, w tym przedstawiciele Samorządu Studentów oraz doktoranci poprzez udział w Wydziałowych i Kierunkowych Zespołach Doskonalenia Jakości Kształcenia. Przedstawiciele samorządu wydziałowego podkreślali, że kwestie związane z jakością kształcenia są z nimi konsultowane.

W Zespole Wydziałowym oraz Zespołach Kierunkowych jest po jednym przedstawicielu interesariuszy zewnętrznych.

Na Wydziale nauk o Zdrowiu CM UJ działa Rada Pracodawców. Rada Pracodawców jest zaangażowana w proces określania koncepcji na kształcenia na poszczególnych kierunkach kształcenia. Jej członkowie biorą także udział w określaniu i opiniowaniu procesów pro jakościowych. Ostatnio podjętą inicjatywą jest proponowanie tematów prac magisterskich przez członków Rady Pracodawców, tak aby wyniki badań prowadzonych przez magistrantów mogły znaleźć zastosowanie praktyczne w placówkach kierowanych przez członków Rady. Inna inicjatywa dotyczy np. wspólnego

stworzenia procedury mycia rąk, aby nie było rozbieżności pomiędzy praktyką a treściami przekazywanymi podczas zajęć.

Wydział ściśle współpracuje także z organizacjami zawodowymi, towarzystwami oraz Wojewódzkim i Rejonowymi biurami Pracy.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	+	+	+
umiejętności	+	+	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+	+

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego: wyróżniająco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Na Uczelni, Wydziale i na kierunku wdrożono przejrzystą strukturę zarządzania jakością kształcenia, określono zadania na każdym poziomie zarządzania jakością, wskazano struktury i osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań oraz opracowano sprawny system przepływu informacji. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce sformalizowany. Obejmuje wszystkie aspekty dotyczące jakości kształcenia, zapewnia regularną i kompleksową ocenę jakości kształcenia, planowanie i wdrażanie działań naprawczych oraz weryfikację skuteczności tych działań. System jest w pełni transparentny. Narzędzia stosowane do oceny jakości kształcenia są odpowiednie do określonego zakresu oceny i obejmują wszystkie czynniki istotne dla dokonania kompleksowej oceny w danych obszarze. Wewnętrzny System Doskonalenia Jakości Kształcenia stosowany w Wydziale Nauko Zdrowiu i na wszystkich kierunkach realizowanych w tym Wydziale może stanowić przykład dobrej praktyki.

2) W pracach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Na Wydziale Nauk o Zdrowiu działa Rada Pracodawców. Wydział ściśle współpracuje także z organizacjami zawodowymi, towarzystwami oraz Wojewódzkim i Rejonowymi biurami Pracy.

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku	X				
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji	X				
3	program studiów	X				
4	zasoby kadrowe	X				
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych ¹	X				
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości	X				

9. Podsumowanie

Koncepcja kształcenia na wizytowanym kierunku jest spójna z misją Uczelni oraz strategią Uczelni i Wydziału. Zakłada stosowanie innowacyjnych metod nauczania i doskonałe przygotowanie absolwentów do pełnienia funkcji zawodowych na coraz bardziej wymagającym rynku pracy. Zwraca uwagę bardzo duży udział pracodawców w tworzeniu koncepcji kształcenia, ale także w innych aspektach funkcjonowania Wydziału, np. w procesie wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia. Władze Wydziału przykładają również bardzo dużą wagę do współpracy ze studentami. Można powiedzieć, że prowadzą politykę wybitnie prostudencką. Dialog z Samorządem Studenckim, ale także ze wszystkimi przedstawicielami społeczności studenckiej jest bardzo rozbudowany i

¹ Ocena obowiązkowa jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

dotyczy wszystkich aspektów funkcjonowania Wydziału. Studenci wchodzi w skład organów kolegialnych Wydziału oraz wszelkich komisji i zespołów roboczych.

W Wydziale działa bardzo dobrze system upowszechniania informacji dotyczących zarówno procesu dydaktycznego, jak i innych form działalności Wydziału, a także całej Uczelni. Zasady prowadzenia kierunku są przejrzyste, opisane i podane do publicznej wiadomości.

Program kształcenia pozwala w pełnym stopniu na realizację wszystkich założonych efektów kształcenia. Dodatkowa oferta programowa na studiach II stopnia jest bardzo interesująca i uwzględnia aktualne potrzeby otoczenia. Szczegółowe kryteria doboru jednostek realizujących kształcenie praktyczne gwarantują wysoką jakość tego kształcenia. Sylabusy zawierają wszystkie niezbędne informacje i zostały bardzo dobrze ocenione przez studentów.

Uczelnia prowadzi monitoring losów absolwentów oraz ankietyzację pracodawców. Wyniki tych badań wykorzystywane są w procesie doskonalenia jakości kształcenia.

Na wizytowanym kierunku możliwa jest indywidualizacja procesu kształcenia.

W Uczelni oraz w Wydziale jest bardzo rozbudowany program pomocy studentom z różnymi formami niepełnosprawności.

Kadra zatrudniona na wizytowanym kierunku posiada bardzo dobre przygotowanie merytoryczne i dydaktyczne. Uczelnia/Wydział prowadzi politykę nastawioną na optymalny dobór kadry w stosunku do potrzeb dydaktycznych kierunku, ale także dba o rozwój naukowy i dydaktyczny już zatrudnionych nauczycieli. Na wizytowanym kierunku pracuje bardzo duża grupa osób posiadających doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, co nabiera szczególnego znaczenia w świetle profilu praktycznego.

Kryteria oceny pracowników Wydziału są precyzyjnie określone i przedstawione do publicznej wiadomości.

Wydział posiada kategorię naukową A. Ma uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk o zdrowiu. Studenci mają możliwość uczestniczenia w licznych projektach naukowych realizowanych w Wydziale i przedstawiania wyników swoich prac w formie publikacji i na konferencjach naukowych.

Uczelnia/Wydział prowadzi aktywne działania na rzecz umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce sformalizowany. Obejmuje wszystkie aspekty dotyczące jakości kształcenia, zapewnia regularną i kompleksową ocenę jakości kształcenia, planowanie i wdrażanie działań naprawczych oraz weryfikację skuteczności tych działań. System jest w pełni transparentny. Narzędzia stosowane do oceny jakości kształcenia są odpowiednie do określonego zakresu oceny i obejmują wszystkie czynniki istotne dla dokonania kompleksowej oceny w danych obszarze. Wewnętrzny System Doskonalenia Jakości Kształcenia stosowany w Wydziale Nauko Zdrowiu i na wszystkich kierunkach realizowanych w tym Wydziale może stanowić przykład dobrej praktyki.

W trakcie spotkania ZO ze studentami zostały sformułowane następujące uwagi:

1. wskazane jest doprecyzowanie zasad zaliczenia przedmiotu *Filozofia i etyka zawodu pielęgniarstwa* realizowanego na studiach I stopnia,
2. poprawa organizacji zajęć w celu wyeliminowania zbyt długich przerw pomiędzy zajęciami oraz zrównoważenie obciążenia godzinami dydaktycznymi w poszczególne dni tygodnia,
3. zintensyfikowanie informowania studentów o monitorowaniu losów absolwentów.
4. Zapewnienie pełnej anonimowości ankiety studenckiej.

Przewodnicząca Zespołu oceniającego:

Dr hab. n. med. Bożena Czarkowska - Pączek